National Library 55253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A 0N4

National Library
Bibliothèque Nationale
NOV 29 1983
DIVISION
JOURNAUX

B1013/c/415

VABA EESTLANE

Second class mail registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

Nr. 85 (3006) XXXII aastakäik | Neljapäeval, 17. novembril 1983 — Thursday, November 17, 1983 | Üksiknumbri hind 70 senti

Sõjameeste Ühituste toimkond. Esireas vasakult R. Tralla, K. Tori, A. Jurs, Ü. Tamre, H. Lember; seisavad J. Kirsipuu, R. Reinoja, V. Lillakas, E. Marten, M. Pihlak, A. Tooming ja E. Lindaja. Pildilt puuduvad Eesti Ohvitseride Kogu esindaja T. Nõmmik ja Lennuväepoiste esindaja A. Tinits.

Foto: Vaba Eestlane

Andropov sanatooriumis

„Newsweek" ajakiri avaldas teate, et N. Liidu juht Juri Andropov on haigena Moskva lähedases sanatooriumis ja on juba palju kaotanud oma poliitilisest võimust. Kuigi 69-aastane Andropov loodetakse terveks ravida, ei võivat ta enam kunagi saavutada ainuõigust N. Liidu poliitilise aparaadi üle.

Andropov on N. Liidu president ja N. Liidu Kommunistliku Partei peasekretär, kes pole end näidanud peagu kolme kuu jooksul. Kuulduse tema halvast tervisest on pidevalt enam uskujaid leidnud.

Möödunud nädalavahetusel anti siiski N. Liidu ametivõimude poolt teada, et Andropov võivat lähemal ajal oma ametikohuste täitmisele asuda,

kuid sellesarnaseid teateid on ka varem N. Liidu juhtkonna poolt rahva meeleolude rahustamiseks avaldatud.

Inimesed on nimelt end hakanud tundma murelikena juhita olemise pärast.

Juhi eemaloleku tõttu tekkinud tühimikku on katsutud täita. Kui sõjaväe kõrgema juhtkonna ohvitserid märkasid juba mitut juhtumit, et mõned Andropovi kolleegid katsusid haigestunud juhti kohalt kõrvale suruda, sekkus relvastatud jõudude juhtkond ise poliitikasse.

Möödunud pühapäeval toimus Moskva piirkonna vanemate ohvitseride koosolek. Kaitseminister Dmitri Ustinov ütles seal,

et relvastatud üksused annavad „palavalt toetust" Andropovi poliitikale.

Kooselekust osavõtjad saatsid Andropovile ja kommunistliku partei keskkomiteele tervituse; ühtki tervitust ei saadetud valitsevale poliitbüroole.

Lääne vaatlejad ütlesid Moskvas, et see aktsioon tehti ajal, kui N. Liidu ja USA suhted halvenesid. Viimastel kuudel on marssalid ja kindralid tulnud välja poliitiliste juhtide varjutusest ja seletanud nii võõrastele kui ka kodumaa kuulajaskonnale eriaspekte suurvõimude argumentidest. Olles pärast II maailmasõda nautinud N. Liidus eelistatud kohta, nad soovivat näidata, et nad pole mitte enam tsiviilvalitsuse tööriistaks, vaid võrdseks partneriks.

Andropovi juhikohal oleku ajal on sõjavägi saanud märgatavama koha, mida mõned diplomaadid on pidanud Kremli katseks blokeerida USA tuumarakettide paigutamist Lääne-Euroopasse.

Sõjaväe tegevus on hirmutuste kampaania, kuna tsiviiljuhtkonna ülesandeks on rääkida rahust ja relvade kontrollist.

Mõned diplomaadid arvavad, et sõjaväe silmapaistev aukoht välispoliitikas reflekteerib sügavamaid muudatusi jõutasakaalus, eriti pärast Andropovi võimule tulekut.

Üks seletus sellele on, et sõjalised küsimused Ida ja Lääne vahel tehakse publikule teatavaks, neid informeeritakse võõra strateegia üle, nagu USA plaanitsetud rakettide paigutamine ja president Ronald Reagani välispoliitika oht.

Nüüd näib, et sõjavägi on hakanud rääkima tsiviilinstitutsioonide eest. Näiteks Nikolai Ogarkov, sõjajõudude staabiülem selgitas maailmale N. Liidu poolseid põhjusi Korea reisilennuki allatulistamiseks.

Asja kaitseminister tegi teatavaks uute N. Liidu tuumarakettide asetamise Ida-Euroopasse.

Relvastatud jõududele kõrgema koha andmine, võib olla sõjalise rahulolematuse tulemuseks, milles nähakse viivitunud vastust Reagani ja Kremli poliitikale endise presidendi Leonid Brezhnevi viimastel aastatel. Sõjaväelise ringkonna nurin USA uuesti relvastumisele vastuse andmiseks oli ilmselt põhjuseks, mis sundis Brezhnevi andma järele haruldaseks kohtumiseks Kremlis, kus 27. okt. 1982 kohtusid kõrgemad poliitilised ja sõjaväelised juhid. Kui Brezhnev kaks nädalat hiljem suri, olid sõjaväelised juhid need, kes otsustasid Andropovi uueks juhiks valimise.

Tsiviiljuhtkond võivat näha taktikalist edu, lubades kindraleil oma suu tühjaks rääkida, kuna nende väljendused ei määra siiski mingit poliitilist kurssi.

Kõrvalproduktiks võivat olla koguni asjaolu, et sõjaväele ruumi andmine võivat tugevdada riigis sisemist distsipliini.

USA sõjamängud teevad Nikaraaguale muret

WASHINGTON — Näib et USA ametivõimud on kinnitanud nagu toimunuks Grenada invasiooni kordamine, seekord üle 800 merejalaväelase tegid invasiooni Hondurase põhjaosas asuvale rannikule, vähem kui 320 kilomeetri kaugusel vasakpoolse valitsuse all olevast Nikaraaguast.

Kuigi see operatsioon kuulus osana USA sõjalistesse manöövreisse, oli see samal ajal ka juhitud Ameerika poliitiliste jõudude poolt. See on pannud Nikaraagua praegused juhid muretsema — ja seda just soovivatki president Reagani valitsus.

Lootes oma Grenada edu kasutada oma huvides Kesk-Ameerikas, USA diplomaadid on levitanud arvamusi, et sel on oma õppetund Nikaraaguale.

„Kui neil seni võis olla kahtlust meie tahtes ja valmisolekus jõudu kasutada teatud olukordades, siis nüüd peaksid need kahtlused olema haihtunud",

ütles üks USA välisministeeriumi ametnik.

USA on ka astunud samme kolme Ameerikale sõbraliku riigi — Hondurase, Guatemaala ja El Salvadori sõjaliseks tugevdamiseks; ka on antud abi Nikaraagua valitsusevastastele partisanigruppidele.

USA surve, ütles valitsuse ametnik, pole mitte Nikaraaguas sandanistide rezhiimi kukutamiseks,

vaid lükata nikaraagualasi suurema paindlikkusega läbirääkimiste poole teiste Kesk-Ameerika riikidega.

Üks ring eraviisilisi läbirääkimisi on ettenähtud Organization of America States nõupidamistel Washingtonis, kus olevat mõned lootuskiired vastastikuseks mõistmiseks.

Nikaraagua juht Daniel Ortega liikus möödunud nädalal Mehhikos ja Venetsueelas otsimas teid läbirääkimisteks. See on tunnusmärk, et sandanistid võiksid ettevalmistada kauplemisele. Ka USA erisaadik Richard Stone kohtus Ortegaga ja gisuguse kokkuleppe võiks saavutada juba kolme nädala jooksul.

USA soovib, et sandanistid lõpetaksid relvade saatmise vasakpoolseile partisanidele Salvadoris

ja saadaksid koju kuni 2000 kuuba sõjalist nõuandjat

ning asuma siis läbirääkimistele USA poolt toetust saavate partisanidega.

Nikaraagua vastus sellele on olnud tugevdades nende vastupanu ja mobiliseerides oma rahvast põhjusel, et USA võivat sõda alustada. USA ametivõimud siiski ei usu tõsiselt, et Nikaraagua võiks invasiooni karta. „Aga me oleksime kindlasti rõõmsad, kui nad seda mõtleksid, et me tuleme neid vallutama", ütles USA välisministeeriumi ametnik.

Invasiooniharjutus Hondurasesse, millest võttis osa 5000 sõdurit, oli kulminatsiooniks 7 kuud peetud manöövreile, millele oli nimeks antud Big Pine II.

Küprose põhjaosa kuulutas end iseseisvaks

NIKOSIA — Põhja-Küpros. türklastest elanikkonnaga Küprose saare osa kuulutas end iseseisvaks riigiks, Põhja-Küprose vabariigiks. See üllatuslik samm tekitas teravaid meeleolusid ülejäänud kreeklasist elanikkonnaga saarel, kes „ei võivat kannatada dzungliseadusi". Ainus riik, kus uut vabariiki on juba tunnustatudon Türgi, kel on 20.000 sõdurit uues vabariigis toetamas türklasist elanikke. Uues riigis on 55.000 elanikku. Saarel olevad rahvusvahelise rahupidamise üksuste sõdurid, nende hulgas kanadalased, on pandud alarmiolukorda.

Esimene tiibraketi jõudis Inglismaale

LONDON — Inglismaale jõudis esimene USA tiibrakett, põhjustades protestitorme ameeriklaste õhuväebaasi ümber, aga ka Inglise parlamendis. Esmaspäeval, just pärast koitu jõudis Greenham Common'i lennuväljale USA õhujõudude C-141 Starlift transportlennuk. Relvastatud sõdurid piirasid kohe lennuki sisse ja helikopterid tiirlesid üleval, kui töölised lossisid lennukilt kaks suurt pakendit, kus olid USA tuumaraketid.

Mõni tund hiljem Inglise kaitseminister Michael Heseltine ütles Briti parlamendis, et raketid on kohale jõudnud. Opositsioon karjus „Häbi! Häbi!", kuna sellega olevat Inglismaa iseseisvus alistatud USA ülemvõimule.

Castro süüdistab Reagani

HAVANNA — Vihane Kuuba president Fidel Castro, karjudes kuni miljonile inimesele Havanna kesklinnas peetud rahvakogunemisel, süüdistas USA presidenti Ronald Reagani „valetamises" Kuuba osast Grenadas enne USA invasiooni 25. oktoobril. Ta ütles, et USA-l on plaanitsetud teisigi ,ünakuid. Castro tegi oma kommentaarid Grenadas langenud 24. kuubalase leinamiitingul. Vahepeal selgus, et 13 laipa, mis USA ametivõimud olid saatnud Kuubale identifitseerimiseks, ei olevat grenadalased ja saadetakse tagasi Grenadasse.

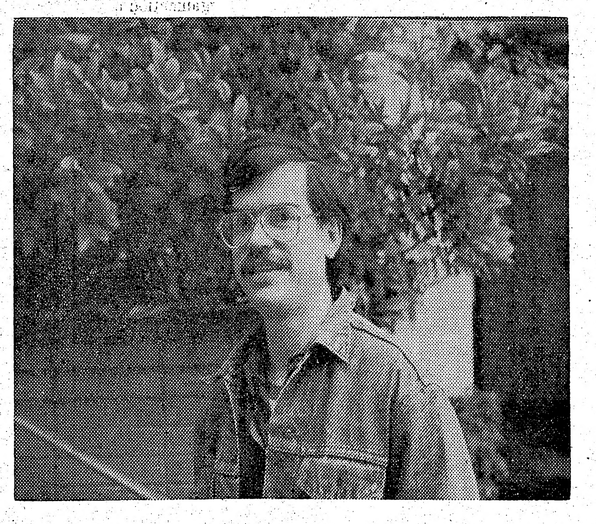

Dr. Lou Goble, kes kirjutas Kalevipoja-ainelise jutustuse „The Kalevide" ja oli lektoriks Eesti Kultuuri Ühing Kanadas järjekordsel loenguõhtul. (Lähemalt lk. 2).

TARTU Instituut
310 Bloor St. W., Toronto, M5S 1W4
Sissekäik: Madison Avenue — Spadina jaam

LOENG
Dr. VELLO SOOTS
„Propaan, alkohol ja muid võimalusi jõuvankrite kütteks"
Kolmap., 23. nov. kell 7.30 õ.
Tartu College
KOHV!
KÕIK TERETULNUD!

Eesti Etnograafilise Ringi
korraldusel toimub
RAHVAKUNSTI ÕHTU
reedel, 25. nov. 1983. a. Eesti Maja suures saalis kell 7.30 õhtul
Näitus, ettekanded, loterii, kohvilaud
Pääse $5.00 — Eesti kooli õpilastele vaba
KÕIK TERETULNUD!

TARTU INSTITUUT
310 BLOOR ST. WEST
TORONTO, M5S 1W4
Sissekäik: Madison Avenue — Spadina jaam
TARTU ÜLIKOOLI AASTAPÄEV PÜHENDATUD
GUSTAV SUITSU 100. SÜNNIPÄEVALE
Loeng: professor ILSE LEHISTE, Ohio ülikoolist
Kavas veel: ERNST VÄHI, LIINA PURJE saatjaga, „ESTONIA" SEGAKOOR
Pühapäeval, 4. detsembril kell 3.30 p.l.
KÕIK ON KUTSUTUD
Eelteade: „Kuus kuud elu ja õpetamist Ugandas, Ida-Aafrikas" Linda Kivi vaatlusi ja valguspilte. Kolmap. 14. dets. kell 7.30 õhtul.

TORONTO EESTI MEESKOORI
AASTAVAHETUSE BALL
INN ON THE PARK — PARK BALLIRUUMIS
Pääsmed ja laudade ettetellimine —
Georg Lootus, tel. 493-6406

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

TOIMETAJA: Hannes Oja

TOIMETUSE KOLLEEGIUM: Karl Arro, Heino Jõe, Olev Träss

TELEFONID: toimetus 444-4823, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 444-4832

TELLIMISHINNAD Kanadas: aasta $51.—, poolaastas $28.— ja veerandaastas $15.—

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $65.—, poolaastas $35.— ja veerandaastas $18.—

Aadressi muudatus 70 c. — Üksiknumbri hind 70 c.

KUULUTUSTE HINNAD üks toll ühel veerul: kuulutuste küljel $4.75, tekstis $5.—, esiküljel $5.50

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher Ltd.
1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

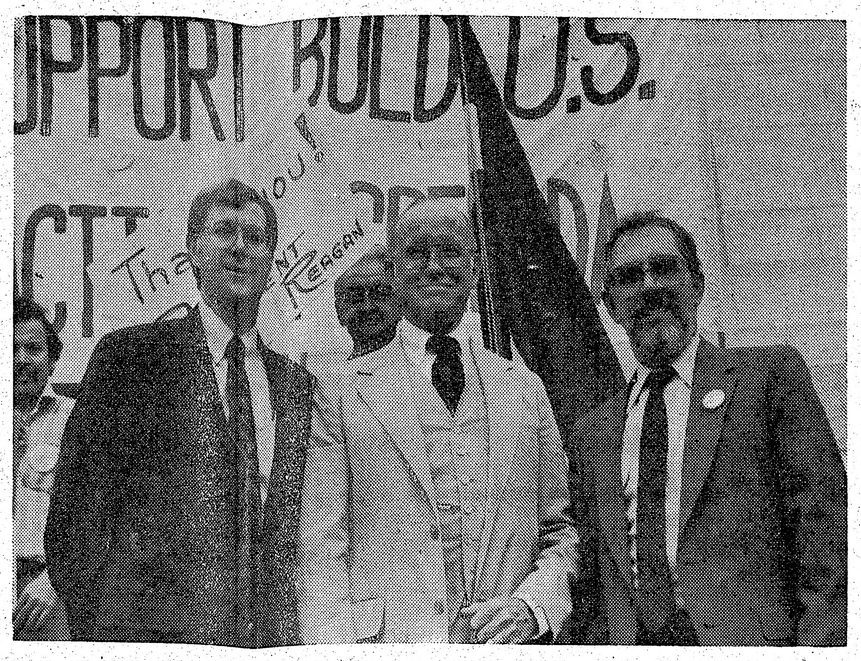

Antikommunistlikul demonstratsioonil Los Angelese raekoja ees kõnelesid Los Angelese linnanõukogu esimes Michael Antonovich (vasakul), USA kindral Gordon Sumner ja Balti Vabadusliidu esimees Valdis Pavlovskis.
Foto: Avo Piirisild

Kommentaar

Okupeeritud Eestis peeti sel sügisel kahe tähtsa kultuurilise organisatsiooni juubeleid. Nii sai Eesti NSV Kirjanike Liit. 40 aastat vanaks, kuna Eesti NSV Ajakirjanike Liidu elupäevade iga arvestatakse ainult 25 aastale. Kommunistlikus ajakirjanduses sel puhul avaldatud ülevaadetest ja kirjeldustest ei selgu, miks mõlemate liitude vanuse vahemaa on nii suur — tervelt 15 aastat — kuid tõenäoliselt on siin tegemist puht poliitiliste probleemidega ja kaalutlustega: mõnede kommunistlikult häälestatud kirjanike näol oli punastel juba 1940. aastal vastav ustav kaader kirjanike liidu asutamiseks olemas, kuna ajakirjanikega oli lugu halvem. Moskvast tulnud ajakirjanduse asjamehed vallandasid kiiresti pärast lehtede ülevõtmist iseseisvuse ajal tegutsenud... ajakirjanikud... ning komplekteerisid toimetused puruhelistest algajatest, keda peeti uuele rezhiimile usaldusväärseteks. Seega kujunesid toimetuste koosseisud väga kesiseiks ja segaseiks ning ajakirjanike liidu asutamisega otsustati nähtavasti oodata.

Kommunistlik eesti kirjanike liit asutati tegelikult 1943. aasta oktoobris Venemaal, kuhu olid koos taanduvate vene vägedega ja kommunistlike tegelastega pagenud ka Eestis 1940. aastal kehtestatud punasele rezhiimile sümpatiseerivad mõned eesti kirjanikud. Kui Eesti NSV Kirjanike Liidu esimees Paul Kuusberg nüüd Tallinnas toimunud juubeliaktusel mainis, et Eesti kirjanike enamus „suhtus pooldavalt 1940. aasta revolutsioonilisesse murrangusse", siis ei vasta see tõele. Meie nimekad kirjanikud tõmbusid kommunistliku võimu kehtestamisel 1940. aastal vaikselt avalikkusest tagasi ning eesti rahvale pettuse ja vägivallaga pealesurutud uue rezhiimiga läksid kaasa ainult üksikud kolmanda ja neljanda järgu kirjanikud. Seda kinnitab ka kommunistlike kirjanike liidu asutamiskonverentsi protokoll, millest selgub, et liidu asutamisest võtsid osa: A. Alle, N. Andresen, J. Barbarus, E. Hiir, A. Hint, A. Jakobson, M. Jürna, A. Kaal, P. Keerdo, J. Kärner, M. Nurme, R. Parve, E. Päll, M. Raud, P. Rummo, J. Semper, K. Taev, A. Tulik, O. Urgart ja D. Vaarandi. Igaüks, kes vähegi eesti kirjandust tunneb, võib veenduda, et selles nimistus on ainult üksikud, kelledel oli õigust kirjaniku tiitlit kanda, kuna ülejäänud olid ainult Moskva lakeid, kelledele anti kirjaniku tiitel kommunistliku süsteemi ülistamise ja oma rahva reetmise pärast.

On huvitav, et pärast Teist maailmasõda okupeeritud Eestis ajakirjanikke koondava organisatsiooniga nii hilja alustati. Alles 1957. aasta septembris kutsuti kokku ajakirjanike liidu organiseerimisbüroo ning aastapäevad hiljem, 1958. aasta oktoobris, jõuti ettevalmistustööga lõpule. Sellest momendist alates arvestatakse ka Eesti NSV Ajakirjanike Liidule ametlikult aluse panemist.

Eesti NSV Ajakirjanike Liidu liikmeskond on nüüd paisunud 1115 isikule, kes kõik on ametis kommunistliku riigikorra kiitmisega ja kommunistliku propaganda levitamisega. Siinjuures võib eriti huvitava tõigana esile tuua, et naiste arv ajakirjanike liidus ületab tunduvalt meeste arvu — suhe on 686:429. Liidu liikmeist töötab ajalehtede-ajakirjade toimetustes ning Eesti Telegraafi Agentuuris 631, kirjastustes 103, televisioonis ja raadios 193 inimest. Liikmeskonnas on 57 teenelist ajakirjanikku, 24 teenelist kultuuritegelast, 2 teenelist kunstnikku, 6 teenelist sporditegelast, 1 rahvakirjanik, 2 teenelist arsti, 1 teeneline ehitaja, 1 teeneline kirjanik, 1 teeneline teadlane, 1 teeneline kunstitegelane, 2 akadeemikut ja 2 teadusdoktorit.

Nagu „teeneliste" loetelust nähtub on liidu liikmeskond väga kirju ja kirev ning ei koosne mitte ainult kutselistest ajakirjanikest, vaid ka mitmesuguste teiste alade tegelastest.

Juubeli puhul on nõukogude ajakirjanduses ilmunud mitmeid artikleid ajakirjanike suurte ülesannete ja kohustuste kohta kommunistlikus ühiskonnas. Omamoodi uperpalle teeb üks teeneline ajakirjanik „Rahva Hääles" 22. oktoobril ilmunud artiklis, mis kannab paljutõotavat pealkirja „Jatkuvat loomingulist rahutust". Ar-

(Järg lk. 3)

Kremli haige mees

„Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni" aastapäeval 7. novembril toimus Moskva Punasel Väljakul taas traditsiooniline sõjaväeosade ning Venemaalt ja alistatud riikidest kokkutoodud rahvahulkade paraad. Lehvisid lugematud punalipud ning kokkutoodud rahvamassi õilgadel kanti sadu loosungeid ja poliitbüroo liikmefe pilte. Ja nagu tavaliselt kogunes kogu seda värviküllast spektaaklit Lenini mausoleumi tribüünile tervitama ja vastu võtma poliitbürooks tituleeritud kommunistliku partei kõrgem juhtkond. Nagu tontlikud tumedad mineviku varjud astusid vanad raugastunud mustades mantlites ja laiades kübarates võimumehed üksteise järele tribüünile ja rivistusid barjääri äärde selles võimuastmestiku järjestuses, mida nad nähtavasti ise täpselt teavad, kuid mis välismaailmale on alati olnud suureks müsteeriumiks. Puudus ainult üks — N. Liidu kommunistliku partei peasekretär ja riigi president Juri Andropov, kes on momendil Venemaa kommunistlikus impeeriumis kõige suurem võimumees, niiütelda primus inter pares.

Kogu maailm, kaasa arvatud nõukogude riigi oma elanikud, olid imestanud Juri Andropovi puudumisest N. Liidu kõige tähtsamalt riiklikult sündmuselt. Seda polnud kommunstliku Venemaa 66. aastase ajaloo vältel varem kunagi juhtunud, et riigi esimene mees oleks eemale jäänud oktoobrirevolutsiooni paraadilt. Mis oli juhtunud? Kui ametlikult poolt teatati, et Andropovil on külmetus, siis leidus sellele vabandusele vähe uskujaid. Ja seda põhjendatult, kuna partei peasekretär on avalikkusest kadunud juba augustikuust saadik ning rahvast ei suuda rahustada isegi „Pravdas" vahetevahel avaldatud Andropovi läkitused ning tema tohutusuured pildid, mida kanti elusa võimumehe aseainena Punasel Väljakul toimunud paraadil.

Viimasel ajal on läänemaailmas laialt levinud arvamine, et Andropov on läbi ja lõhki haige mees, kes kannatab neeru- ja südamehaiguste all ning ei ole võimeline oma kohustusi täitma. Eriti muret tuntakse tema rivist välja langemise pärast praegusel rahvusvaheliselt pineval momendil, mil pinge tuumarelvastuse vastastikuseks piiramiseks on jõudnud oma haripunktile ning Venemaalt oodatakse kindlaid seisukohti rahvusvahelise kriisiolukorra lahendamiseks. Kui Andropov on nii tõsiselt haige, et ta ei ole enam suuteline avalikkuses esinema, siis tekivad kahtlused ka tema vaimsete võimete suhtes.

Olukord on seda kriitilisem, et Andropovi rivist välja langemine toob Nõukogude Venemaal paratamatult kaasa uue võimuvõitluse ja sisepoliitilise kriisi, mille lainetused avaldavad mõju ka rahvusvahelisele olukorrale. Läänemaailmas ei oska ka kõige paremad nõukogude olude eksperdid ette ennustada, mis võib juhtuda Moskvas haige tippmehe taandumisel, kuid üldiselt püsivad kahtlused, et sõjavägi, kelle toetusel Andropov pääses võimule, mängib otsustavat osa ka võimuvahetuse perioodil ning jääb suureks võimuteguriks ka uue partei peasekretäri ametisse astumisel.

Juri Andropov on nüüd oma kõrgel võimupositsioonil olnud peaaegu täpselt üks aasta ning tema võimete, kavatsuste ja saavutuste kohta on juba võimalik teatavat konstruktiivset pilti kujundada. Selle pildi äärejooned on siiski veel praegu ähmasevõitu, kuid üks on selge — Andropov ei ole see reformaator ega uute ideede rakendaja nagu seda esialgu läänemaailmas arvati. Ta on läbinisti vana kooli bolshevik, kes on tallanud põhiliselt kulunud radu, mis on viinud nõukogude majanduse ummikusse ja röövinud elanikkonnalt nende põhilised õigused. Välispoliitiliselt on ta ajanud imperialistlikku vallutamispoliitkat, mille tagajärjel lõhed kommunstliku ja demokraatliku maailma vahel pidevalt on suurenenud.

Vana bolshevikuna ei ole Andropov asunud praegust süsteemi ümberorganiseerima ja reformeerima, mis oleks pealegi erakordselt ohtlik samm, vaid ta katsub senise süsteemi alusel elanikkonnalt välja pigistada nii palju kui võimalik. Sellise majanduspoliitka tulemused on siiski väga minimaalsed. Nii on reaalne majanduslik kasv jäänud endiselt peatuma 2 protsendi piiridesse ning tarbekaupade ning toiduainete kaupluste riiulid ja laod on endiselt tühjad. Marssalite toetusel võimule tulnud Andropov on sunnitud maksma nüüd sõjameestele ka oma võlgu, kuna sõjaväele ettenähtud kulutused kasvavad umbes 3—4 protsenti aastas. Eriti kurnavaks riigikassale osutub Afganistani okupatsioon, kuna see läheb tagasihoidlike arvestuste kohaselt maksma 3 miljardit dollarit aastas.

Kõige valusama õppetunni on Andropov andnud nendele lääne riigimeestele, diplomaatidele ja poliitikutele, kes Helsingi kokkuleppeid sõlmides lootsid N. Liidus põhiliste inimõiguste rakendamist ja dissidentide tagakiusamise lõpetamist. Endise KGB ülemana on Andropov eriti julm ja karm inimõiguste nõudjate suhtes ning need on kadunud jäägitult Siberi orjalaagritesse, vaimuhaiglatesse ja vangikongidesse. Andropovi valitsemise perioodil on ka partei surve ajakirjandusele, kirjandusele, teatrile ja teistele kultuurielu avaldustele ning allaheidetud rahvastele tunduvalt suurenenud.

Iga võimuvahetuse puhul on läänes loodetud, et Kremli uus boss paneb kommunistliku Venemaa impeeriumis puhuma uued värskemad tuuled ja võtab elanikkonna seljast selle hullusärgi, mille kütkes miljonid vaevlevad. Seda loodetakse ka nüüd kui Andropoviga midagi peaks juhtuma. Seni on need lootused ja ootused kõik põrmu varisenud ja nende lootuste täitumiseks on ka nüüd väljavaated väga piiratud. Seda sel lihtsal põhjusel, et uued tuuled tooksid kaasa kogu kommunistliku süsteemi kokkuvarisemise, millega ükski kommunistliku kliki eesõigustatud klassi kuuluv bolshevik ei saa nõustuda.

K. A.

Dr. Lou Goble läkitus eestlastele:

Teie kätes on eesti kultuuri saatus

21. oktoobril toimus Eesti Kultuuri Ühing Kanadas (EKÜK) järjekordne loenguõhtu Eesti Kodus, Vancouveris. Seekordseks lektoriks oli dr. phil. Lou Goble, „The Kalevide" (loe: Kalevid) autor Eugene, Oregonist. Novembris 1982 ilmunud ning 20 000-lises tiraazhis trükitud ja nüüd läbimüüdud pehmekaaneline fantaasiaromaan oli äratanud palju tähelepanu eriti nooremate ja mitte-eestlaste hulgas. Seetõttu EKÜK oli huvitatud autoriga tutvumisest.

Kuna loeng toimus inglise keeles, oli arvukas kuulajaskonnas ka kanadalasi. Lektori vaikne filosofeeriv kõneviis sundis publikut intensiivsele kuulamisele. Üks osavõtja pihtis, et ta veel järgneval päeval olnud väga tugevasti kuuldu mõju all.

Lou Goble on endine filosoofiaprofessor, kes nüüd on pühendunud kirjutamisele. Tal on eriline huvi fantaasiaromaanide vastu, näiteks Tolkieni „Lord of the Rings".

Ise samazhanrilist teost kirjutama hakates ja ideid otsides sattus ta Eugene'i raamatukogus W. F. Kirby teosele „The Hero of Esthonia and other Stories" (London, 1895).

Selles leidis ta palju huvitavat materjali, mida oma teoses kasutada. Autor ei olnud huvitatud Kalevipoja täpsest süzheest, ta jätab välja osa motiive ja lisab teisi oma fantaasiast. Sellest ka nimi „The Kalevide", et näidata erinevust kahe teose vahel.

Huvi mütoloogia vastu lapsest saadik on olnud autorile ajeks uurida kõikide rahvaste lugulaule alates Vana-Kreekast üle germaanlaste ja keltide Skandinaaviasse välja. Kõikidel kangelaslugudel on sarnasusi: vägev mõõk, nõiduslik laev, maailma lõpp, allmaailm, deemonid ja loomad. Aga Kalevipojal on ka negatiivseid omadusi — mõrvar, vägistaja ja sageli saamatu oma ettevõtteis, mida autor annab edasi ka Kalevide'ile.

Dr. Gible jättis vabadele eestlastele ka ühe olulise sõnumi: meie kätes on eesti kultuuri saatus,

Kodumaa eestlaskond peab taluma intensiivset venestamise poliitikat, pidades rasket võitlust meie rahvavara ja keele säilitamiseks.

Ei võta kaua aega, kuni oleme muutunud „ohustatud liigiks" (endangered species) omaenese maal. Vaba eestlaskonna peaülesanne nüüd on teha kõik meie kultuuri salvestamiseks läänemaailmas, et tulevikus oleks küllalt allikmaterjali meie arhiivides ja läänemaade ülikoolides. Seetõttu EKÜK leidis oma tegevusele järjekordselt ajet tööd jätkata õppetooli rajamiseks Simon Fraseri Ülikooli juurde.

Ajalehtedes ilmunud arutlused „The Kalevide" üle vajavad siinkohal mainimist. „The Kalevide" ei taotle olla mingi suur-romaan. Peame aga hindama, et üle 20 000 lugeja võib-olla esimest korda kuulevad Eesti nime ja koomilisel primitiivsel maakaardil leiavad meie asukoha, ega saada meid enam Etioopiasse. Meile kui mitte-pomme-viskajale rahvale on see praeguses rahvuspoliitilises olukorras tähtsam kui puht-kirjanduslike probleemidega ajaviitmine.

Järgmine EKÜK loenguõhtu toimub 19. novembril kell 7 Eesti Kodus,

kus külalislektorina esineb dr. Jüri Kurman Illinoisist.

„Kalevipoja" tõlkijana ta käsitleb meie rahvuseepost.

Nii Lou Goble, Jüri Kurman kui teised EKÜK külalislektorid annavad oma panuse ka meie SFU kursusel esinemisega, sellega rikastades üliõpilaste teadmisi oma seisukohtadega kursuse raamides. Järgnevaks semestriks on läbirääkimised toimunud kahe tuntud teadlasega, kes lisaks kohalikkudele jõududele toovad Vancouveri kultuuriellu vaheldust.

Balti sõlteaastad

Möödunud 40 aasta üldsuundadest

Järgnevad tõlkekatkendid pärinevad Romuald Misiunase ja Rein Taagepera äsjailmunud raamatust „The Baltic States: Years of Dependence 1940—1980". Raamatut saab tellida kirjastajailt: Ameerikas University of California Press, 2223 Fulton Street, Berkeley, CA 94720 (US $27,50 ja postikulud): Euroopas ja mujal C. Hurst and Co, 38 King Street, Covent Garden, London WC2E 8JT (13,50 inglise naela ja post 0,84 naela).

Peale süveneva meeleheite aega 1940-ndate aastate keskelt kuni 1950-ndate keskele ja tõusvate lootuste aega selle järel kuni 1960-ndate lõpule olid 1970-ndad aastad balti rahvaile vastuolulisteks. Sise-autonoomia ei kasvanud, aga ei olnud ka märgata murenemist selles tagasihoidlikus määras, mida 1960-ndate algul oli saavutatud. Majanduslike otsuste tsentraliseerimist Moskvasse tasakaalustas suurem tegevusvabadus üksiktehase tasemel. Majanduslik areng jatkus ja uued tooted hõrgutasid tarbijaid, ent toidupuudus ilmus taas esile. Vene sisseränd saavutas uue ähvardava tipu, ent hakkas siis kiiresti kahanema. Lääne mõjud imbusid balti kultuuri ja elulaadi rohkem kui kunagi varem 1940. a. saadik, ent uus kultuuri ja kooli venestamiskampaania algas 1970-ndate lõpupoole. Matkad Läände muutusid mõnedele tavaliseks, ent rängad ning väiklased kitsendused püsisid. Moskva võimustruktuur Baltimail ei muutunud kuigi palju, ent see reformide lakkamine kujutas ise juba muudatust. Passiivse allumise mõttes aktsepteeriti N. Liidu võimu üha enam, lihtsalt kuna see oli jälle tosina aasta võrra kauem kestnud ja vajunud sügavamale kollektiivsesse mällu. Ometigi võttis erimeelsus samal ajal tugevamad hääled sisse. Seda suruti maha karmilt, ent siiski vähem metsikult kui varem.

1940 oli N. Liit anastanud kolm rahvast iidsete juurtega, ent väga värske rahvusliku identsusega modernses mõttes. Oli põhjust kahelda, kas nad elavad üle uusis tingimusis, või järgneb poliitilisele liidendamisele peatselt sotsio-kultuuriline neeldumine. Hõlpsa absorptsiooni vastu viitas seik, et balti keelelised ja kultuurilised juured olid õige erinevad N. Liidus domineerivast vene üldtoonist. Teisest küljest oli aga balti rahvaste moderne rahvuslik koetis noor ja habras. Pidev omakeelne kirjandus, ajakirjandus ja teater olid alla saja aasta vanad. Omakeelne kõrgem haridus oli teostunud alles rahvusriikide tekkega a. 1918; sama kehtis omakeelse haldusaparaadi kohta ülalpool valdade taset. Peaaegu viimne kui täiskasvanu kõigis kolmes rahvusrühmas oli talupoja laps või lapselaps. Oli mõeldav, et rahvuslik teadvus võiks kõikuma lüüa, et andekamaid üksikisikuid võiks peibutada Moskvasse või mujale impeeriumis, ja et ühisidentsuse tunnetus võiks nihkuda kohalikult keelerühmalt impeeriumile. Mitmes osas võis eesti, läti või leedu rahvusteadvus paista pinnapealsemana kui baskide, bretoonide või Wales'i kõmrite oma, kes oma keelelisest omapärast hoolimata paistsid a. 1940 hääbuvate rahvastena. Peatse kao ennustused kestsid ikka edasi 40 aastat hiljem — ent edasi kestsid ka hääbuvaiks kuulutet rahvad ise.

Läti luuletajanna Vizma Belshevitsa sõnades (millede eest ta N. Lätis viieks aastaks trükikeelu alla pandi):

Tuuli möllab. Tuuli ulub. Riia vaikib.
Vait on paljud kivinaised.
Vait heraldilised loomad.
Vait on tornid. Torni tipus kukk on vait.

Tuuli tormab. Tuuli mõrgab. Riia vaikib.
Nagu vait on võti, kui higiselt ta raua ümber tuikab võtja pulss.
Vallutajad kaovad aina.
Munakivel nende veri vaikib.

Tuuli peksab. Tuuli rooskab. Riia vaikib.
Ükstakõiksus? Tõlpus? Argus? Ära küsi. Ei saaks vastust.
Mööduval on vaja hüüda.
Õigustada. Tõendust tuua.
Igikestav võib vaikida.

VALVEARST NÄDALALÕPUL

19. ja 20. nov.
dr. T. Kuutan, tel. 751-6141

26. ja 27. nov.
dr. M. Leesment, tel. 481-6834

Treffoonia 100. a. juubelisündmused

H. Treffneri gümnaasiumi 100 a. juubeli tähistamine toimub pühap., 4. dets. 1983 järgnevalt:

1). Kell 11 hommikul Vana Andrese Kiriku jumalateenistusel piiskop K. Raudsepa osavõtul;

2). Kell 4 p.l. aktus Eesti Maja keskmises saalis. Sellele järgneb samas koosviibimine treffoonia perele koos külalistega.

Treffneristid, kes pole veel saanud teadet palun kontakti võtta, helistades 769-1623 või 249-4475.

Väiksemaid REMONTTÖID
majade juures:
elekter, puutööd, torutööd (plumbing), kraanid, klosetid jm.
Helistage — J. MEIUSI 225-3283

Eesti teater Lääneranniku!

Siiani on Toronto eesti teatrid käinud Lääneranniku teatrikülakosti viimas. Hiljuti, 19. ja 20. oktoobril aga esitas Los Angelese oma teatrigrupp A. H. Tammsaare näidendi „Kuningal on külm", mis kohapealse eestlaskonna poolt eriti soojalt vastu võeti; esimesel etendusel oli Los Angelese Eesti Majas 160, teisel 80 külastajat Los Angelese ümbruskonnas olevast kuni 500-st eestlasest.

Näidendi lavastajaks oli Ed. Kikas, abinäitejuhiks Astra Shore, lavakujundajaks Veli Saame, lavavalgustuse korraldajaks Viktor Palango, inspitsiendiks Endel Sillat, lavameistriks Heino Virro ja etteütlejaks Sirje Vitsut.

Tegelased olid: kuninga osas Kalifornia ülikooli poliitiliste teaduste professor Rein Taagepera, narr Joosep — Joh. Nukk, noorteener Mathias — Ülo Kaskla, teener — Huga Palm-Leis, toaneitsi — Astra Shore, väeülem — Villem Leppsaar, kirjaülem — Lembit Palm-Leis, siseülem — Heljo Kaskla, välisülem — Endel Sillat, hüveülem — Viktor Palango, ülempreester — Leo Padjus, Karlo — Kaarel Tanner, Angela — Elo Kabe-Gay, isa — Peeter Krohov ja ema — Karin Nukk, laulis Matti Riivald.

Kommentaar

(Algus lk. 2)

tikli autor Vladimir Raudsepp — üks neist väheseist iseseisvuseaegseist ajakirjanikest, kes läks kommunistliku süsteemi kehtestamisel ja Eesti okupeerimisel sirbi ja vasara lipu alla — tahab oma kirjutises olla nähtavasti väga originaalne, kuid läheb oma mõtete arendamisega sügavale rappa. Ta kirjutab, et partei esitab ajakirjanikule õigustatult uusi nõudmisi ning et propagandavahendid peavad kajastama täisverelise nõukogude inimese mõtteid, tema elulisi vajadusi, tema elu kõiki vikerkaarevärve. Kuid siis soovitab ta äkki ajakirjanikel „säilitada nooruslikku särtsu ja revolutsioonilist otsivat rahutust, mis lugejaid, vaatajaid ja kuulajaid rohkem kaasa kisub, kui üksköik kui tark, ent üksköikselt esitatud traktaat."

Artikli lugejale jääb selgusetuks, kuidas nõukogude ajakirjanik, kellelt nõutakse täpset ja tuima partei liini jälgimist, saab loomingus esitada lugejaid kaasa tõmbavat „nooruslikku särtsu ja revolutsioonilist, otsivat rahutust". Oma artiklis esinevaid vastuolusid ei suuda kindlasti Raudsepp ise ka selgitada, pealegi kus ta on aastakümnete jooksul olnud kõige truum partei ajakirjanik ja partei joone pidaja, kes selle eest on saanud parteilt ka „teenelise ajakirjaniku" tiitli.

AMI

Balti Vabadusliidu esimees Valdis Pavlovskis (vasakul) ja sekretär Viivi Piirisild Balti Vabadusliidu ühe plakati juures, mis sai suure tähelepanu osalliseks Los Angelese ajakirjanduses. Foto: Avo Piirisild

Antikommunistlik demonstratsioon Los Angeleses

Balti Vabadusliidu osa demonstratsiooni korraldamisel

Kahekümne antikommunistliku organisatsiooni, kaasaarvatud Balti Vabadusliit, korraldusel toimus suurem demonstratsioon Los Angelese raekoja ees, millest võttis osa umbes 500 demonstranti plakatitega, toetades president Reagani poliitikat Grenadas, Nikaraaguas ja Liibanonis. Sündmusel oli peakõnelejaks USA kolme tähe kindral Gordon Sumner. Arvukalt oli ka Castro-vastaseid plakateid, mida kandsid kuubalased. Nikaraagua põgenikud kandsid plakateid, nõudes, et kommunistid lahkuksid Nikaraaguast ja et president Reagan ja Ühendriikide Esinduskogu toetaks Nikaraagua vabadusvõitlejaid.

Balti Vabadusliit lõi aktiivselt kaasa demonstratsioonile. Balti Vabadusliidu esimees Valdis Pavlovskis oli üks kõnelejaist ja abiesimees Tony Mazeika oli programmi teadustaja. Balti Vabadusliidu sekretär Viivi Piirisild kandis plakatit „Support Reagan. Kick commies out of Grenada. Remember the Baltic States. Estonia, Latvia and Lithuania." Seda plakatit näidati õhtustes televisioonisaadetes.

Balti Vabadusliidu direktor Juozas Kojelis ja laekur Heino Nurmberg hoidsid suurt kangast, mil oli hüüdlauseks: „Russia get out of Estonia, Latvia and Lithuania." Neile lisaks oli veel arvukalt eestlasi, lätlasi ja leedulasi plakatitega.

Programm algas teadustaja Tony Mazeika avasõnaga, kus ta kutsus kõiki toetama president Reagani poliitikat Grenadas ja Kesk-Ameerikas ning ühenduses sellega ka teatama oma soovidest Kongressi liikmetele. Mazeika ütles veel, et ärka üles Mehhiko ja pane tähele, mis on juhtumas Kesk-Ameerikas. Avasõnale järgnes tugev aplaus president Reagani poliitika toetuseks.

Järgmisena kõneles Nick Sorokin, „Californians for Strong America" esimees ja demonstratsiooni koordinaator, öeldes, et Ühendriikide president astus õige sammu, minnes appi Kariibi saartele ja koos kuue teise Kariibi riigiga aitas Grenada kodanikel end vabastada kommunistidest. President Reagan näitas selle sammuga, et ta on valmis kaitsma oma kodanikke ja ameerika rahvas on andnud oma toetuse presidendile.

Demonstratsiooni peakõnelejaks oli kindral Gordon Sumner, kes nimetas, et tal on heameel näha niipalju inimesi toetamas presidendi poliitikat Kesk-Ameerikas, Grenadas ja Kesk-Idas. „President Reagan soovis, et ma tulen täna teile kõnelema, näidates, et ma toetan president Reaganit, samuti küsides teie toetust. Täna kõneleb siin arstiteaduse üliõpilane, kes pääses välja Grenadast tänu meie julgetele sõjaväelastele. Grenadas olid mitmed piirkonnad suletud oma kodanikele. President Reagan pidurdas õigel ajal seal väga ähvardava olukorra. Olukord Nikaraaguas on aga mitu korda halvem. Nikaraaguas on praegu bulgaarlasi, kuubalasi, idasakslasi ja teisi kokku 12.000. Nende kõikide siht on tungida Ühendriikidesse. Meie president soovib, et Ameerika oleks tugev poliitiliselt ja majanduslikult. Meie peame igal pool aitama vabadust armastavaid inimesi. Meie peame veenma ameerika rahvast, et president Reagani poliitika on õige. Palun — kirjutage kirju oma Esinduskogu liikmetele ja ajalehtedele."

Los Angelese linnanõukogu esimees Michael Antonovich ütles, et täna on siin kõik tv-reporterid ja ajalehtede esindajad, aga puudub „Los Angeles Times", kes viimasel ajal tundub rohkem olevat „Pravda" tasemel. „Los Angeles Times" on kindlasti saatnud oma reportereid jälgima mõnda vasakpoolsete demonstratsiooni. Peale siinset demonstratsiooni koguneme „Los Angeles Times'i" ehituse ette protestiks. Tahame täna ütelda Kalifornia senaator Alan Cranstonile, et Reagan ei ole kiire päästikut suruma, vaid seda on Castro.. Peaksime treenima oma ajalehtede reportereid, et nad oleksid rohkem vastutavad oma sõnadega.

Järgmisena kõneles arstiteaduse üliõpilane Philip Tucson, kes pääses Grenadast ameerika sõjaväe abil. Ta ütles, et igal aastal on ainult 10.000 vaba kohta arstiteaduse õppimiseks Ameerikas. Nii tuleb paljudel, kel on head hinded ja kes soovivad arstiks õppida minna välisriikidesse arstiteadust õppima. Ta kirjeldas oma tähelepanekuid Grenadas. Iga nädal tuli Grenadasse vene kaubalaevu. Õhtuti oli pimenduskeeld ja veoautod vedasid pimeduses laevalt kraami kuhugi. Ja miks ehitasid lennujaama kuubalased ja mitte grenadalased? Tegelikult ei olnud Grenada elanikel võimalik riigi juhtimisel oma soove avaldada. „Ma pooldan sajaprotsendiliselt president Reagani aktsiooni Grenadas, sest muidu oleks võinud korduda, mis juhtus Iraanis, kus ameeriklased võeti pantvangiks. USA mereväelased olid hästi organiseeritud ja olid vahvad ning meie õpilaste tänu kuulub ka neile."

Dr. K. Joon Ho Seuk, maailma õpilasteajalehe toimetaja ja üliõpilaste organisatsioon Carp esindaja ütles, et kommunistid proovisid Grenada läbi oma kanda kinnitada Kariibi saartel. Nicaraguan Democratic Force (FDN) direktor Carlos Rodriguez palus kõiki seista ühe minuti vaikselt, mälestades kõiki, kes on kaotanud oma elu võitluses kommunistide vastu. Ta ütles suure aplausi saatel, et meie toetame täielikult president Reagani samme Grenadas ja Nikaraaguas. Kommunistid Nikaraguaas asetavad venna venna vastu ja poja isa vastu võitlema. Praegu on kommunistidel 69 sõjaväelist pesa Nikaraaguas. Lendureid treenitakse välja Bulgaarias ja Nõukogude Liidu laevad toovad igal nädalal sõjavarustust Nikaraaguasse. Meie vabadusvõitlejad peavad võitlema kogu oma jõuga 15 000 kommunistlike maade nn. nõuandjate vastu. Meie palume, et Ühendriigid uuesti oma abi hakkaksid andma meie vabadusvõitlejaile. Kuubalaste esindaja ütles, et meie oleme täiesti Castro kommunistliku ideloogia vastu ja loodame, et Nikaraagua saab iseseisvalt, kommunistide segamata oma riiki juhtida.

Balti Vabadusliidu esimees Valdis Pavlovskis ütles, et kui Lääs oleks aidanud Balti riike, siis nad ei oleks praegu okupeeritud ega poleks tuhanded saadetud Siberi vangilaagritesse surema. Meie toetame täielikult president Reagani poliitikat. Ray Maloney Conservative Caucusest ütles, et viimased 20 aastat ei ole USA'l olnud välispoliitikat, meie ei ole abistanud Poolat, Ungarit, Tshehhoslovakkiat ja teisi, kui vaja oli ja oleme lasknud need langeda kommunistide rüppe nagu juhtus Angoola ja Lõuna-Vietnamiga. Meie peame toetama president Reagani poliitikat. 1984. aastal on valimised ja me ei tohi toetada neid Kalifornia Esinduskogu liikmeid, kes ei pooldanud presidendi poliitikat Grenadas, Nikaraaguas ja Kesk-Idas.

Elav aplaus saatis kõiki kõnesid ja kõnelejate vaheajal hüüti lauseid, et president Reagan „ja", Castro „ei". Hiljem koguneti „Los Angeles Times'i" ette, protesteeriides ajalehe ühekülgset reportaazhi. Ülevaatele demonstratsioonist anti ruumi televisioonis ja ajalehtedes.

V. P.

Eesti arheoloog külastas Rootsit

STOKHOLM — (EPL) — Rootsi muinaslinnuseid käis uurimas dr. Evald Tõnisson, kes töötab Põhjala riikides nähtavasti terve turnee, kuna enne Rootsit oli ta külastanud ka Soomet. Uppsalas pidas ta loengu ülikooli arheoloogilises institutsioonis.

Evald Tõnisson leidis, et Södermanlandi linnused on äärmiselt huvitavad, kuna need üsna olulisel määral erinevad Baltikumi omadest. Ka Sörmlandi linnuste arv oli Tõnissonile imponeeriv — teadaolevalt on neid umbes 400.

Kohalikule ajakirjandusele jutustas Evald Tõnisson,

et eesti muinaslinnused enamasti paiknevad kruusakõrgendikel, kusjuures vallide südamikuks on kasutatud paekivi.

Peale selle pole Eestis paiknevad linnused ka nii vanad kui rootsi omad.

Arheoloogilistel väljakaevamistel on leitud säilmeid ehitustest, kusjuures need suuremas enamuses on olnud ehitatud ristpalktehnikas.

Sörmlandist siirdus Evald Tõnisson Gotlandile, kus ta samuti pidas loenguid ja uuris kohalikke linnuseid,

mis on rohkem eesti linnuste sarnased.

Edasi külastas ta veel Ölandi ja tegi veelkordse külaskäigu mandrile enne kojusõitu. Rootsi arheoloogid loodavad, et Evald Tõnissoni külastus loob tulevikus tihedamaid sidemeid rootsi ja eesti teadlaste vahel. (EPL/A).

Toronto Eesti Ühispank
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6
Ühenduses on jõud!

Odavad laenud kaasmaalastele
Informatsiooniks helistada: 465-4659

OLD MILL TAILORS
7 RIVERVIEW GARDENS, TORONTO
(1 plokk lõunapool Jane'i, Bloori lähedal)
TEL. 769-9535
DAAMIDELE ja HÄRRADELE ÕMBLEMINE TELLIMISTE JÄRGI
RUDY SCHNEIDER

Läti äri
DOWNTOWN WOOLS ARTS & CRAFTS
9 Queen St. E. Toronto — Tel. 368-5011
Meil on rikkalikus valikus importeeritud lõngu. Sobivad varrastel ja kangastelgedel kudumiseks, põimimiseks, heegeldamiseks, tikkimiseks ja sõlmimiseks (macrame). ★ SKANDINAAVIAST HUVITAVAID MATERJALE KÄSITÖÖKS MUSTRIGA ★ Kanvaa mitmes värvis — SOODSAD HINNAD. Avatud: esmasp.—kolmap. 9—6, neljap., reedel 9—8, laup. 9.30—4. Meie teine äri: 674 Broadview Ave. Tor. Tel. 469-2005, kell 3—5 p.l

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII
Akende asendamine thermo-akendega. ★ 5-tollised veerenaid kuues värvis. ★ Räästaaluste katmine.
Keldriakendele sissemurdmise vastu metallkaitsed.
Tasuta hindamine. Helistage: töökoja tel. 832-2238 kodus 769-0932
OSSO Investments Inc.,
10335 Keele Str., Maple, Ontario L0J 1E0

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$51.—	$65.—
Poolaastas	$28.—	$35.—
Veerandaastas	$15.—	$18.—

KIRIPOSTIGA + SAATEKULU

	Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
aastas	$56.— + $42.—	= $47.—
poolaastas	$30.— + $21.—	= $24.—
veerandaastas	$16.— + $10.50	= $12.—

VÄLJASPOOL KANADAT ja USA-d:
LENNUPOSTIGA aastas $129.—, poolaastas $67.— ja veerandaastas $35.
Aadressi muudatus 70 centi. Üksiknumbri hind 70 centi
Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"
Pangatshekk või rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
1955 Leslie St., Don Mills, Ont. M3B 2M3

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates ..... 19..... Tellimise katteks lisan $..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).
Nimi .....
Aadress .....
.....
.....
.....

OMA ENDIST ARMAST JA KALLIST KAASAT

ELFRIEDE ELVIKU't

sündinud 6. septembril 1907 Tallinnas

surnud 26. oktoobril 1983 Tallinnas

Sind tahaksin veel kohata
ja midagi veel rääkida,
kuid sõnad nüüd on pisarad,
mis haual lilli kastavad.
Nii mälestused ilusad ei närtsi iialgi.

leinab kurbusega

HUGO

JÄÄDAVALT LAHKUS LUGUPEETUD SEEDRIORU ASUTAJA-, JUHATUSE- NING AULIIGE

JÜRI JUURAND

Mälestavad leinas

Puhka rahus
kaugel kodumaast.

SIHTASUTUS SEEDRIORU SUVEKODU
LIIKMESKOND ja JUHATUS

KALLIST KAUAAEGSET SÕPRA

JÜRI JUURAND'it

surnud 10. novembril 1983

mälestavad kurbusega

VLADIMIR ja NIINA KÄRK

PEETER KÄRK perekonnaga

Head eestlaste sõpra

hon. WALTER BAKER'it

P.C., M.P.

mälestab leinas

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

Kallist sõpra ja kaastöölist, Seedriou auliiget

JÜRI JUURAND'it

mälestavad sügavis leinas

EDGAR KINK abikaasaga
HARRY PÄRKMA abikaasaga
VOLDEMAR TAMMEMÄGI

Kurbusega mälestame kauaaegset sõpra

JÜRI JUURAND'it

ning avaldame kaastunnet JUTALE ja PRIIDULE nende leinas

ALMA
HILJA
LEILI
ENE
MATI perekonnaga

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8

Tel. 466-1951 või 466-1502

Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahatööd, puunikerdused, keraamika.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

Vana Andrese koguduse näitemüük ja loterii õnnestusid ülihästi, 2000 võiduloosi müüdi läbi tunni jooksul. Pildil vaade näitemüügist osavõtjaile, kellest osa laudades maitsmas kohvilaua andeid.

Kontsert-jumalateenistus Vana Andrese kirikus

Martin Lutheri 500 a. sünnipäeva tähistav kontsert-jumalateenistus Vana-Andrese kirikus oli kokku toonud ligi kirikutäie palvelisi ja mõningaid kuulajaid jatkus veel kooripealselegi. Muusikalises osas esines Toronto Eesti Meeskoor umbes poolesajalises koosseisus Charles Kipperi kindlakäelisel juhatusel, orelil dr. Roman Toi tavakohase meisterlikkusega.

Teoloogia doktor Martin Luther kuulub kahtlematult üldtuntud suurkujude hulka, kes usulisele kindlusele jõudnult avaldas oma vaateid õigeksmõistmise kohta ja lõi aastal 1517 Wittenbergi lossikiriku uksele oma 95 vaidlusväidet patukustutuse müümise vastu. Seejärele tunnistati ta lindpriiks ja Wartburgi lossi peidetuna alustas ta piibli tõlkimist rahva keelde ning sai sellega uussaksa kirjakeele rajajaks ja hiljem protestantliku luteriusu kiriku loojaks.

Oma jutluse aluseks oli pastor Udo Petersoo valinud mõtteid 46. Taaveti laulu 1—3 salmini, mis on Martin Lutheri loodud üldtuntud koraali „Üks kindel linn ja varjupaik" põhielemendiks,

kuna eelmainitud Taaveti laul algab lausega: „Jumal on meie varjupaik ja tugevus."

Õp. Petersoo alustas näidetega ajaloolisist faktidest tuhandeid aastaid tagasi, kus võimumeeste põhiline omadus ja nende jõud seisnes vallutamisis ja valitsemises mõõgaga. Ajalukku on neist järele jäänud peamiselt nimed, alati mitte sedagi. Vaimujõud on oma tegudega sageli jätnud märksa tugevamad jäljed, nii pole surmaaheladki suutnud kustutada ajaloost 500 a. tagasi 10. novembril 1483 sündinud Martin Lutherit, kes oli küll talupoja soost, ent kellest sai suure vaimujõuga ja doktorikraadiga teadlane. Ka temas kehastus jõud, ent mitte mõõgajõud, vaid kadumatu ja kasvav usujõud. Temas on taavetlikkust ent ka märterlikku, üksinda oli ta valmis seisma oma tõekspidamiste eest Rooma impeeriumi vastu, väites: „Siin ma seisan, teisiti ma ei või." Martin Lutheri kindel usk ja vaimne jõud olid tugevamad kui käsivars, mõõk ja füüsiline jõud ja see jõud pole kadunud aastasadade jooksul.

Rikkalik muusikaline osa oli põimitud jumalateenistuse vahele

ja dr. Roman Toi esitas orelil suurepärase sisseelamisega algus- ja lõpupaladeks järgmist:

Preluudium „Dialoog" — R. Toi ja Postluudium d-moll preluudium ja fuuga — J. S. Bach.

T. E. Meeskoor oli sedapuhku paigutatud kooripealsele mitte selle külgossa, vaid otse keskele, mis kindlasti oli akustikaliselt õige valik.

Kontsertosa algas meile nii südamelähedase R. Tobiase „Eks teie tea" lauluga, mis esitati oreli saatel ja millele järgnes K. Türnpu „Sanctus" eriti ilusalt heliseva pianissimoga.

Teises tsüklis esitati R.J. Dürneri „Elutormis"

ja seejärele kohalviibivate heliloojate laulud: R. Toi — „Su ette astun" ja C. Kipperi „Jehoova koda" väga võimsalt kõlava fortelise lõpuga.

Ka laulis meeskoor kirikupalve järele A. Thomsoni „Meie Isa" palve, mida meeskoor esitas kirikus esimest korda.

Vägevaks lõpuspurdiks oli Martin Lutheri loodud ja protestantliku kiriku hümniks kujunenud „Üks kindel linn ja varjupaik", mille laulis koor koos kogudusega. Kokkuvõttes kujunes kirikukontsert kuulajaile väga meeliülendavaks ja südamessetungivaks elamuseks.

Jumalateenistusele järgnes tavakohane ja üliküllane kohvilaud, mille oli valmistanud Vana-Andrese koguduse Naisring esinaise L. Pintsoni juhtimisel. Osavõtjaid oli rohkesti, teise korruse saal suutis vaevu kõiki mahutada.

★

Järgmisel nädalal on surnutepüha jumalateenistus koos armulauaga ja laulab koguduse segakoor Asta Ballstadti juhatusel, 4. dets. jumalateenistusel on Kalevi Skaudilipkonna töötuste andmine ja 11. dets. pärast jumalateenistust koguduse laste jõulupuu ettekannetega.

L. K.

Ernst Nurm surnud

25. oktoobril suri eesti omaaegseid tuntumaid õigekeelsuslasi, kauaaegne Eesti Teaduste Akadeemia Keele ja Kirjanduse Instituudi töötaja ja Emakeele Seltsi asutaja- ja auliige filosoofiakandidaat Ernst Nurm. Ta oli sündinud 6. juulil 1896. a. Virumaal Undla vallas kooliõpetaja perekonnas. Pärast Tartu ülikooli lõpetamist 1925. a. töötas ta ligi kolmkümmend aastat Tallinna ja Tartu keskkoolides eesti ja ladina keele õpetajana.

Sõjajärgsed aastad on seotud eesti keele alal. Tegelenud juba 1920—30 aktiivselt eesti keele õigekeelsuse probleemidega, kujunes ta töö eriti viljakaks Keele ja Kirjanduse Instituudis. Tema juhendamisel valmis „Väike õigekeelsuse sõnaraamat" (1953), ta oli üks „Õigekeelsuse sõnaraamatu" (1960) toimetajaid ning praegu teoksil oleva mitmeköitelise eesti kirjakeele seletussõnaraamatu koostamise mõtte algataja. Ulatuslik on tema töö ka eesti terminoloogia valdkonnas. Tema osalemisel või juhtimisel on ilmunud poliitika ja majanduse, geoloogia, keemia, mäenduse jt. terminoloogiasõnaraamatud.

Eesti keele kõrval on ta olnud tunnustatumaid latiniste Eestis. Tema „Ladina keele grammatikast" on ilmunud üle kümne trüki. E. Nurm oli nõudlik, visa ja väsimatu töömees, kes suure andmusega tegi oma tööd ja haigusest hoolimata säilitas huvi Eesti keeleelu vastu.

Walter Baker surnud

OTTAWA — Kanada parlamendi konservatiivide parteisse kuuluv liige Walter Baker suri möödunud pühapäeval 53-aastaselt kopsuvähi tagajärjel. Elukutselt jurist, valiti ta parlamenti 1972. W. Baker oli olnud üks suuremaid ja tõsisemaid baltlaste sõpru, olles Balti õhtute käenduskomitee liige ja alatine abivalmis kaasaaitaja. Lühikese Joe Clarki valitsuse ajal ta oli revenüüministriks.

Teadaanne pedagoogidele

Pühapäeval, 4. dets. s.a. kell 2 p.l. toimub Eesti Maja klubiruumis Eesti Õpetajate Ühingu Kanadas peakoosolek kohvilaua- ja kunstnik A. Lee loenguga.

Palume teadaannet võtta kutsena. Kõik pedagoogid palutud.

Õ. Ü. juhatus

KIRIKUD

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS

562 Jones Ave., Toronto, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.
Toronto, Ont. M4K 1V5
Tel. 463-6223

Pühapäeval, 20. novembril kell 11 homm. JUMALATEENISTUS 34. AASTAPÄEVA PÜHITSEMISEGA. Teenivad H. Ellar ja E. Saraoja. Laulab naisansambel. Koosviibimine kohvilauas. Valguspildid Püha Maa arheoloogilistest leidudest.

Kolmapäeval, 23. novembril kell 7.30 õ. piibli-palvetund: Ilmutusraamatu 11. peatükk.

Leinateateid

Wildwoodis, USA-s, suri 17. augustil Jaan Aabram, sündinud 27. detsembril 1922 Viljandimaal.

USA-s suri 15. augustil Elsie Mefford, neiuna Ilves, sündinud 25. aprillil 1933.

Worcesteris, USA-s, suri 27. augustil Oskar Eduard Lasberg, sündinud 14. augustil 1884 Virumaal.

Minneapolises, USA-s, suri 26. augustil. Valentin Karelson, sündinud 2. juunil 1924 Järvel.

Leicesteris, Inglismaal, suri 24. augustil Leonhard Veski, sündinud 7. mail 1910 Virumaal.

Boltonis, Inglismaal, suri 23. augustil Olga Koshkin, sündinud 8. märtsil 1905 Eestis.

Kings Lynn'is suri 2. septembril Evald Sivi, sündinud 13. juunil 1902 Toilas.

Göteborgis, Rootsis, suri 30. augustil Leida Aibast, sündinud 23. septembril 1909 Padisel.

Paxtonis, USA-s, suri 27. augustil Oskar Lasberg, sündinud 14. augustil 1884 Virumaal.

Mölndalis, Rootsis, suri 3. septembril Karl Malve, sündinud 20. veebruaril 1905 Tallinnas.

Melbourne'is, Austraalias, suri 10. septembril Helgi Metsar, sündinud Narvas.

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115. aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.

T. L. MORRISON — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Soovin osta originaalse

E. Wiiraldi „VIRVE"

E. Altosaar, tel. (416) 889-3478

Salme ja Aleksander Mathieseni nimeline mälestusfond

ERN-i üldkogu aastakoosolekul Mihkel Mathiesen tegi teatavaks, et on loodud uus, Salme ja Aleksander Mathieseni nimeline mälestusfond, kust stipendiume hakatakse andma eesti noortele kes õpivad loodusteadusi.

Mälestusfondi suurus on praegu ca 80.000 Rootsi kr. ja siit hakatakse igal aastal andma stipendiume eesti noortele, kes õpivad füüsikat, matemaatikat, keemiat, inseneriteadusi või arsiteadust. Need võivad olla ka edasiõppijad. Fondi revideerib Eesti Komitee revisjonikomisjon. Sooviavalduste sisseandmise esimeseks tähtpäevaks on 19. sept. 1984. Stipendiumi saajad tehakse teatavaks iga aasta oktoobris ERN-i üldkogu aastakoosolekul.

li läbi tunni jooksul.

sert-jumalateenistus
äie: palvelisi ja mõ-
sikalises osas esines
sseisus Charles Kip-
tavakohase meister-

oor oli sedapuhku
ripealsele mitte sel-
id otse keskele, mis
ustikaliselt õige va-

algas meile nii sü-
R. Tobiase „Eks teie
nis esitati oreli saa-
järgnes K. Türnpu
ilusalt heliseva pia-

esitati R.J. Dürneri

kohalviibivate heli-
d: R. Toi — „Su ette
. Kipperi „Jehoova
võimsalt kõlava for-
a.

skoor kirikupalve jä-
oni „Meie Isa" pal-
skoor esitas kirikus

puspurdiks oli Martin
ja protestantliku ki-
kujunenud „Üks kin-
jupaik", mille laulis
dusega. Kokkuvõttes
ikontsert kuulajaile
davaks ja südames-
amuseks.
tusele järgnes tava-
iküllane kohvilaud,
stanud Vana-Andre-
Naisring esinaise L.
nisel. Osavõtjaid oli
korruse saal suutis
ahutada.

★

dalal on surnutepü-
stus koos armulaua-
guduse segakoor As-
juhatusel, 4. dets.
sel on Kalevi Skau-
uste andmine ja 11.
malateenistust kogu-
upuu ettekannetega.
L. K.

ginaalse
idi „VIRVE"
el. (416) 889-3478

Aleksander
ni nimeline
ond

gu aastakoosolekul
en tegi teatavaks, et
Salme ja Aleksan-
nimeline mälestus-
endiume hakatakse
ortele kes õpivad

suurus on praegu
kr. ja siit hakatak-
andma stipendiume
kes õpivad füüsikat,
keemiat, inseneri-
titeadust. Need või-
siõppijad. Fondi re-
Komitee revisjoni-
avalduste sisseand-
tähtpäevaks on 19.
endiumi saajad te-
s iga aasta oktoob-
gu aastakoosolekul.

Mälestatakse võitluspäevi Narva all

1944. a. jaanuaris ja veebruaris toimusid väga ägedad ning hero-lised võitlused Narva rindel, kus eesti sõjamehed purustasid kõik vaenlaste rünnakud. Nende päeva-de 40. aastapäeva tähistamiseks korraldab Eesti Liit Kanadas koos-töös T.E. Võitlejate Ühinguga 5. veebr. kell 3 p. l. Eesti Maja suu-res saalis Narva lahingute mäles-tusõhtu. Kavaline osa on koosta-misel, selles on ettekandeid sõnas, juules ja muusikas. ....

Postitage jõulupost õigeaegselt

Canada Post avaldas oma jõu-lusaadetiste tähtajad, märkides et kaardid ja kingitused jõuavad õi-geaegselt kohale, kui kasutada nende poolt antud tähtaegu.

Torontos on kohaliku jõuluposti viimaseks tähtajaks 17. detsember, väljaspoole linna peavad aga kaar-did olema postitatud 13. detsemb-ril. Viimased tähtajad väljaspoole Kanadat ja USA-sse varieeruvad. Tähtaegu saab kontrollida erilise telefoni-nõuandla, tel. 369-XMAS (369-9727) kaudu.

Jõulukaardid Kanadasse ja USA-sse peavad olema kinni kleebitud ja nõuavad 32 cendilist post-marki Kanadasiseseks ja 37 centi USA-sse. Teiste postitariifide üle an-takse jälle selgust nimetatud tele-foni kaudu.

Lastele, kes soovivad kirjutada Santa Clausile, võivad saata oma kirjad aadressil: Santa Claus, North Pole, Canada, H0H 0H0. Kui kir-jadel on saatja aadress võivad lap-sed vastuse saada jõuluvanalt ene-selt. Kanada postiteenistujad ja mõned pensionärid on vabatahtli-kult lubanud oma aega, et aidata jõuluvana tema kirjavahetuse kor-raldamisel.

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liki
☆ 31 aastat tööpraktikat ☆
Tel. 533-9334

Iraanis poodi narkootikamüüjad

TEHERAN — Üheksa narkootika-ga äritsejat poodi Iraanis. Tehera-ni raadio teatas, et neli narkootika smugeldajat hukati Iraani lõuna-poolses sadamas Bandar Abbas ja lähedasel Qeshm'i saarel. Ajalehed kirjutasid et poomine tehti rahva-hulga ees.

Müüa
RAHVARIIDED
Saaremaa — Anseküla. $500.—
Tel. 444-7419

Nõukogude raketi surmalend

HELSINGI — Novembri alul näh-ti Soome idapoolsel taeval omapä-rast valguse nähet, mida märgati paljudes paikades Rovaniemest Ur-jalani. Nähet kirjeldati tõusva he-leda sambana või valgusena.

Soome õhujõudude teatel oli kü-simuses normaalseist maailmaruu-misõidukite juurde kuuluvaist näh-tusist, mis juhtus kaugel Soome piirist. Maailmaruumirakettidega tehakse Soome õhujõudude teatel sageli katseid Koola poolsaarel N. Liidu poolt. Õhujõudude arvates oli nähtus tõenäoliselt vigastatud maa-ilmaruumi raketi surmalend.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksu-vabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisat-sioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Peetri kirikus mälestati sõdades langenud eestlasi. T. E. Võitlejate Ühingu ja Soomepoiste Klubi lipud seisid altari auvalves. Vasakult: R. Lindemann, J. Kirsipuu, J. Reinoja, L. Ots, E. Marten ja L. Joselin.
Foto: Vaba Eestlane

Alatoimkond sõjainvaliidide tooniseks

Sõjameeste ürituste eeltööd hästi arenenud

Möödunud nädalal toimus ESTO-84 Sõjameeste Ürituste toimkonna koosolek, millest võtsid osa To-ronto ja Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingute, Soomepoiste Klubi ja Eesti Ohvitseride Kogu esindajad, kes toimkonda valitud.

Koosoleku avas toimkonna esi-mees Kalju Tori, andes informat-siooni vahepealsest eeltööde aren-gust; ta on toimkonna esimehena osa võtnud mitmeist programmi-ja peatoimkonna koosolekust.

Pikemalt arutleti Saksamaalt Villu Laidsaarelt saadud kirja, kus küsiti kas Sõjameeste Ürituste toimkond ei saaks sõjainvaliide ESTO-84 pidustusele kutsuda, na-gu on eelmistel ülemaailmseil pi-dustusil tehtud? V. Laidsaar on Saksamaal lennu organiseerija, kust on teada 39 tulijat, kellest osa on sõjavigastatud.

Sõjavigastatud loodavad, et need eestlased, kes pääsesid põ-genema sõjameeste ennastohver-dava kodumaa kaitsemisel, ai-taksid nende kulukat lendu ma-janduslikult kergendada.

Eelmistel kordadel on seda teinud eritoimkond. Sõjameeste Ürituste toimkonnal puuduvad selleks ots-tarbeks vajalikud summad.

A. Jurs tegi ettepaneku, et kuna Sõjameeste Ürituste toimkonnas on kõigi sõjameeste organisatsioo-nide esindajad (T.E.V.Ü., H.E.V.-Ü., Soomepoiste Klubi, Eesti Oh-vitseride Kogu ja Lennuväepoisid), siis andku igaüks neist ühe liikme. A. Jurs teadis, et majanduslikku toetust võib saada Eesti Invaliide Toetavalt Naisringilt.

Pärast mitmekülgset küsimuse arutlemist otsustati R. Tralla ette-panekul

organiseerida selle eesmärgiga alatoimkond invaliidide siia too-mise abistamiseks,

mille juurde kuuluksid ka Invaliide Toetav Naisring ja E. Abista-miskomitee Kanadas, USA-st R. Tralla.

Uue alatoimkonna organiseeri-miskoosolek toimub 24. nov. kell 6.30 õ. Eesti Majas. Toimkonna ülesanne ei tohiks olla ülepääse-matult raske, kuna tulemas on ne-li invaliidi, neist kolm abikaasa-dega.

Sõduriõhtu alatoimkonna töö on arenenud ja üldpilt on kindlaks kujunenud: see toimub kolmapäe-val, 11. juulil Toronto all-linnas asuvas Sheraton hotelli balliruu-mis. Eeltööd on teinud T. E. Võit-lejate Ühing koos Soomepoiste Klubi esimehega.

Saalis on 1450 kohta 10-listes laudades. Osavõtt igalt koos õh-tusöögiga $35, kusjuures baar on eraldi.

Pääsmed tulevad müügile ESTO-84 peatoimkonna kaudu; sõjamees-tele on vahendajaks J. Kirsipuu. Sõjameeste ürituse eelarve on ette-nähtud $29.000-le, sellest on ette-nähtud orkestrile $1000 ja esine-jaile koos mitmesuguste esinemis-kuludega $1800. Ürituse eelarve on juba ESTO-84 peatoimkonna poolt kinnitatud.

Esinejaiks on ettenähtud R. Tralla, A. Raudsepp, Aino Tera, Hilda Sepp ja M. Niivee. Koosole-kul leiti, et täpne kava tuleb esi-tada peatoimkonnale 31. detsemb-riks. Sõduriõhtul on ettenähtud ka mõned ühislaulud.

Teine suurüritus Sõjameestel on Sõjameeste Kongress, mis toimub samal päeval samas hotellis ja al-gab kell 9 homm.; registreerimine juba varem.

Selle korraldavasse toimkonda kuuluvad Y. Anson — USA-st, B. Ernits ja M. Hennoste — Austraaliast, J. Aro, — Rootsist, V. Raiend — Inglismaa eesti sõjameeste esindajana ja A. Jurs — Kanadast.

Kongressil on võimalus iga maa esindajal lühikese ülevaate tegemi-seks. Ka on juba pöördutud eri maadest referentide saamiseks — USA-st on ettenähtud kol.ltn. J. Raus „40 aastat hiljem", Kanadast major T. Ruberg „Õhukaitse varus-tuse ala". Rootsist on vastus veel saabumata.

Kongressi rakenduslikust kül-jest rääkimisel märgiti, et otsused ja resolutsioonid tehakse lihthääle-õigusega.

Kongressist osavõtjaiks on kõik, kes teeninud Eesti Vabariigi sõjaväes või võidelnud kommu-nistide vastu.

Kongressi korraldav toimkond on samal ajal ka resolutsiooni-toimkonnaks. Leiti, et igal maal tuleb saata 1976. ja 1980. aastail vastuvõetud resolutsioonid, pole mõtet uute tegemiseks, kui vanad täitmata. Lisatagu vaid täiendusi. Kongressi toimkond töötaks need läbi ja esitaks need kongressile kinnitamiseks. Resolutsioonid eri maadelt tuleb toimkonnale esitada hiljemalt 31. detsembriks.

Kongressi ajatabelist rääkides mainiti, et selles on avasõna Sõja-meeste Ürituste esimehelt K. To-rilt, järgneb palvus koos langenud võitluskaaslaste mälestamisega.

Tervitused E. V. esindajalt, Ü. E. Võitlejate Keskuse esimehelt ja referaadid sõjapoliitilisel alal (15—20 min.),

ülevaated erimaadelt. Lõpuks re-solutsioonide vastuvõtmine ja hümn. Kongress tuleb lõpetada kella 3-ks p.l., et alustada ettevalmistustega samas hotellis järgnevaks sõduriõhtuks.

Arutlusel oli ka sõjameeste or-ganisatsioonide osavõtt üldnäitu-sest. Sõjameeste Ürituste toimkon-naliige J. Kirsipuu on selle ülesan-de omale võtnud. Näitus tuleb koostamisele arhiivimaterjalidest, fotodest juurdekuuluvate seletuste-ga. Ruumi on vähe: lehekülg teksti masinakirjas ja 3 fotot. Näi-tuse üldkorraldajaks on Epp Aru-ja. Sõjameeste osas tuleks välja-panekule kõik nende organisatsi-oonid Kanadas, USA-s, Saksa-maal, Austraalias ja Rootsis, mit-med veteraniorganisatsioonid ja nelle lähedased ühingud.

Õhtut kokkuvõttes ilmnes,

et Sõjameeste Ürituste toimkond on oma ettevalmistustega väga-gi üksikasjadeni ette valmistu-nud,

mida on vaja vaid täpsustada ja vilmistleda.

Läti ühiskond tähistas Läti vabaduspäeva

Möödunud pühapäeval tähistas Toronto Läti ühiskond oma vaba-riigi 66. aastapäeva Toronto Ülikooli Convocation Hall'is, millest tuhan-de inimese ümber osa võttis.

Aktuse kava oli korraldatud ka-heosalisena. Esimeses aktus lätlas-tele enestele lätikeelsete kõnede ja ettekannetega, mis algas kell 4 p.l. Tund aega hiljem algas teine osa kutsutud külalistele, kus sõnavõtud olid inglise keeles. Tervituse küla-listele ütles Läti Rahvusliku Liidu esimees V. Kronsbergs, sõnavõtt oli ka Läti Vabariigi konsulilt dr. E. Upenieksilt.

Lätlastele tõid tervitusi Kanada keskvalitsuse poolt parlamendiliige Jesse Fliss. Pikema tervituskõne pidas konservatiivide parteisse kuu-luv parlamendiliige ja opositsiooni välispoliitika kriitik Sinclair Ste-vens. Ontario valitsuse poolt tõi tervituse parlamendiliige Juri Shymko, andes edasi ka peamini-ster W. Davise tervituse.

Naaberrahvaste tervituste rea alustas Eesti Vabariigi aupeakon-sul Ilmar Heinsoo. Leedulaste poolt tervitas Joanna Kuras, Onta-rio mitmekultuurilise organisat-siooni poolt esindaja J. Leone ja mitmed teised Ida-Euroopa rahvas-te esindajad.

Järgnevas kontserdiosas esitati orelisoolo ja ühendatud laulukoorid laulsid. Lõppsõna ütles teadustaja-na toiminud Inta Purvs.

Iraan teatas suurest sõjaedust

BEIRUT — Iraani valitsus tea-tas, et nad saavutasid tähtsaima eesmärgi viimasel ofensiivil Iraagi vastu põhjapoolses kurdide piir-konnas, lõigates ära need rahvad, kes on opositsioonis Teheraniga. Iraani parlamendi spiiker Ali Ak-bar Rafsanijani ütles, et 18000 ira-agi elanikku said surma. Iraak pole teadet kommenteerinud, samuti po-le ühtki kinnitust saadud muudest allikatest.

LÕIGAKE VÄLJA!
UUS SOOME ÄRI
Äris on müügil SOOME TOOTEID ja suurel hulgal ka teiste Skandinaavia maade kaupu.
Avamise puhul
10—40% HINNAALANDUST
selle aasta lõpuni.
Tere tulemast tutvuma ja õigeaegselt jõuluoste tegema, sest mõningate kaupade ladu on väike.
Nordic Distributing Co.
Cliffcrest Plaza, 3027 Kingston Rd.
Markham Rd. ja McCowani vahel
Tel. 266-4877
Avatud: teisip.—kolmap. 10—6,
neljap., reedel 10—8, laup. 10—6.
Esmaspäeviti suletud.
LÕIGAKE VÄLJA!

Nüüd on aeg...
SÄÄSTKE 15%—30%
Hellitage ennast või kinkige kellelegi teisele tema unis-tuste kasukas. Mis iganeski põhjuseks, nüüd on karusnah-kade hooaeg... ja nüüd on aeg säästa nii härrade kui daamide kasukailt, kraedelt ja mütsidelt.
Kui te ei tunne karusnahku, usaldage oma köösnerit.
FURS by FINN
Master Furriers since 1960
191 Eglinton Avenue East, 488-1701
KATUSETÖÖD
TARMO SEPA — tel. (416) 425-5075
SEPA HOME IMPROVEMENTS
Metro Lic. B-5374
Canada Trust Realtor
POMPANO BEACH, müüa 2 mag. toaga täielikult mööb-leeritud kondomiinium kahekordses ehituses. Maitsekalt sisus-tatud, 2 vannituba, köögi-söögitoa kombinatsioon. Klubihoone, biljardisaal, saun, 2 ujumisbasseini (köetud). Avar aedpark, väikese küla atmosfäär, viie golfiväljaku läheduses. Kohapeal palju euroopapäritoluga omanikke. Hind 54.000 USA dollarit. Soodsad finantseerimise võimalused.
Helistada JUHAN KÖHLER'ile, büroos (416) 751-4212, kodus (416) 477-4186
ESTO '84-eelseks värvimiseks, tapeetimiseks
PAJOS — PAINTERS
Tel. 463-4430
TIPP-TOPP TÖÖ

SPORT

Eestlased kiirkõnni seminaril

Seminar oli korraldatud Ontario Kergejõustiku Ühingu poolt laupäeval, 8. okt. St. Patrick kiriku hallis Burlingtonis. Osalejate hulgas olid Jaan Roos, tema abikaasa Reet ja Ermo Kulmar.

Terve päeva jooksul esinesid loengutega rida spetsialiste nagu dr. Dave Levy (Hamilton Tiger Cats), dr. Karl Shirkin (spordikirjanik), Roman Olszewski (tehniline koordinaator, OTFA), Georg Pattison (treener, Hamilton Spordiklubi), Kim Thompson (toitained, Joseph Brant Hospital) ja teised.

Kava haaras alasid: treening ja tehnika, vigastused, toitumine, kohtunike ülesanded ja praktiline osa koos videolindistamisega.

Pühapäeval peeti võistlused; 3 km algajatele ja postimeestele (univorm ja nahkkandekott), 10 km naistele ja masteritele ning 20 km tippklassis „Art Keay" karikale.

Roos, olles veel gripi mõju all, tegi kergelt kaasa 20 km (1:55.02), mis ergutas kaasmasterit Mike Freemani tegema isiklikku tipptulemust.

erk

Jaan Roosilt neli masterite tippmarki

Laupäeval, 9. nov. peeti Beaver Islandi pargis Niagara Spordiklubi lahtised esivõistlused 20 km käimises, milles osales ka Kanada „All-Star" meeskond kaasaarvatud Jaan Roos „Estonia" Masterite Klubist. Üldse oli osavõtjaid 19 mees- ja 10 naissportlast. 5 km pikkune ringrada oli lame, kontrollitud pikkuses ja mõneski kohas kaetud veelompidega, kuna sadas kerget lund.

Võitjaks osutus New Yorgi meeskond, jättes Ontario A-meeskonna teiseks. Newjorklased viisid ära ka neli esimest individuaalauhinda, kusjuures nende parima M. Morrise aeg oli 1:31.58.

Kiireim kanadalane (21 a.) Quebecist oli viies, kellele järgnes Roos isikliku rekordiga 1:35.50. Esimesele kümnele anti mälestusesemed.

Roos pidas sammu esimesel viiel kilomeetril esiviiekuga, kasutades äsja sisseharjutatud painduvamat sammutehnikat, pidi aga siis tempot vähendama kuna tekkis nn. „õhkupõrkamise" tendents ja diskvalifitseerimise oht. Polegi palju imestada, teadas, et Roosi 20 km tulemus kujunes ligi 4 min. kiiremaks San Juanis saavutatust; seal ta pidi üle poole maa olema iseenda eestvedajaks. Roos ise arvas, et tema kõnnistiili täiendav muudatus oli veel kristalliseerumata.

Tänavuses Kanada tippkäijate edetabelis on Roosi tulemus 10-dal kohal, kõigi aegade nimekirjas aga 14-nes. Roos tundis head meelt, et võitis 50 sekundiga seitsmendaks jäänud noort Sweasyt, kes Kanada valitsuselt saab igakuist toetust ja on Olümpia '84 kandidaat.

Mis puutub masterite 45+ vanuseklassi, siis siin oli Roos absoluutne võitja nelja Kanada tippajaga alates 5 km — 22.45 (San Juanis 23.01), 10 km — 46.52, 15 km — 71.11 ja lõpetades 20 km — 1:35.50 (San Juanis, Puertoriiko — 1:39.22).

Hea saavutus võiks eeldada edukat osalemist 50 km distantsil, milline on ka Los Angelese Olümpiaadil '84 kavas.

E. Kulmar

Eestlane Rootsis dzhu-dzhitsu treener

Noor eestlannast jurist Erna Zelmin omab enesekaitsespordi sinise vöö ja on instruktoriks Nyköpingis vabal ajal. Ta on kohtuameti kandidaat kohapealses kohtus. Pärit Stokholmist, kus ta juba õpingute ajal huvitus dzhu-dzhitsust ja tegeles selle idamaise spordiharuga intensiivselt. Erna Zelmin peab dzhudzhitshut väga oluliseks enesekaitsesüsteemiks eriti tütarlastele ja naistele. Treener ise jõuab lähemal ajal „pruuni vööni", mis on selles spordis musta, kõrgelma astme, järgmine. „Must vöö" tähendab tippmeisterlikkust.

Spordiuudiseid kodumaalt

Tartlane Toivo Tanning võitis Riias noorte (15—16 a.) käimise 5 km ajaga 22.48,4.

☆

V. Külvet võitis Euroopa juunioride kümnevõistluse 7915 punktiga, teine oli ida-sakslane Schenk 7607 p., Külvet saavutas üksikalades: 11,3 — 6.99 — 14.75 — 2.10 — 50.40 — 15.27 — 48.74 — 4.40 — 59.70 ja 4.39,6.

RISTSÕNA NR. 1170

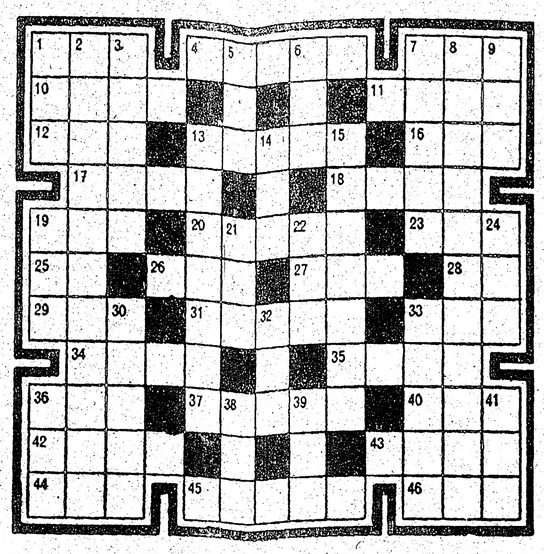

Paremale: 1. Karu; 4. Eesti kirjanik ja kunstnik Torontos; 7. Tegelane A. Gailiti „Leegitsevast südamest"; 10. Ülemeelik tunne; 11. Orjastatute sümbol. 12. Ilmastikuline nähe. 13. Eeslinn, käändevormis; 14. Ergutushüüe pessimistile; 17. Meesnimi; 18. Naisenimi; 19. Arglik, häbelik; 20. Prantsuse kirjanik; 21. Artikkel saksa keeles; 25. Raadiumi märk; 26. Ühe Ameerika linnanime eessilp; 27. Naisenimi; 28. Asesõna; 29. Kohanimi Tartumaal; 31. Jõuetu, vaibuv; 33. Kuu; 34. Doonau lisajõgi; 35. Eesti teadlane Põhja-Ameerikas, pidas tänavu loengu Torontos; 36. Varajane koit; 37. Kohanimi Tartumaal; 40. Peenike karv; 42. Eesti kirjanik; 43. Võõrasisa; 44. Eesti luuletaja Kanadas; 45. Eesti noorsookirjanik Kanadas; 46. Poisi nimi.

Alla: 1. Eesti Vabariigi presidendi suvekodu asus seal; 2. Eesti kirjanduse suurteos; 3. Hoop, liikuma panek; 5. H. Visnapuu üks muusadest; 6. Kunagise filmitähe eesnimi; 7. Torukujulise elundi õõne kitsenemus arstiteaduses; 8. A. Mägi teos; 9. Vabalt, omapead; 13. Riik Euroopas; 14. Unenägu; 15. Kohanimi Virumaal; 19. Nõu surnu tuha säilitamiseks; 21. Suurriik; 22. Füüsiline mõiste; 24. Endine Eesti riigivanem; 30. Kella osa; 32. Religioon; 33. Luuletajaile ja kunstnikele inspiratsiooni andja; 36. Piirkond; 38. Eesti helilooja; 39. Ameerika mehenime lühend; 41. Iseseisvuseaegse eesti kirjastuse nimemärk.

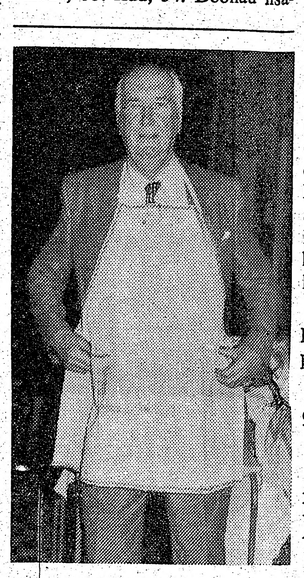

Pilt äsjaselt Eesti Invaliide Toetava Naisringi moenäituselt. Seekord pole tegemist modelliga, Ralph Viksten katsetab moenäitusel olnud loteriivõiduks saadud põlle.

Foto: Vaba Eestlane

RISTSÕNA NR. 1169
LAHENDUS

Põikread: 1. Roosevelt, 7. Ola, 9. Aarhus, 10. Selg, 11. Gong, 12. Tasuja, 13. Poolus, 15. Ella, 16. Talitaja, 19. Bourassa, 21. Aval, 23. Kenora, 24. Turvas, 27. Luna, 28. Ruut, 30. Muusik, 31. Alt, 32. Kaunistus.

Püstread: 1. Ras, 2. Oreool, 3. Sigala, 4. Vigastus, 5. Lant, 6. Tagasi, 7. Õhtu, 8. Assamalla, 13. Peibutama, 14. Olgu, 17. Laakmann, 18. Arvo, 20. Avalik, 21. Andres, 22. Armutu, 25. Raut, 26. Suka, 29. Tas.

VABA EESTLASE TALITUSES müügil
stereo heliplaat

INGEMAR KORJUS bass-bariton

CHARLES KIPPER — klaverisaade

Metsateel (A. Kapp), Ennemuiste (M. Saar), Üks suu (M. Saar), Muremaa (R. Päts), Laul sõnajala õlest (T. Vettik), Sind tervitame kuldapäike (A. Karindi) ja Rändaja õhtulaul (J. Tall) ja rahvalaule: K. Raidi seades — Laulu mõju, Kui ma hakkan laulemaie, Ära vilies ja Kivikasukas, L. Virkhausi seades — Kus on kus on kurva kodu, V. Kappi seades — Linakatkuja ja J. Zeigeri seades — Kanneldajast vend.

Hind $9.50 pluss postikulu $1.—

ANDRES KÜNG

MIS TOIMUB SOOMES

Kirjastus Välis-Eesti & EMP
311 lk. Hind $14.00 kr. + saatekulu 50c

Eesti ajakirjaniku teos põhineb laialdasele allikmaterjalile. Ta analüüsib Soome sise- ja välispoliitikat, riigi tänapäevast olukorda ja suunda, Nõukogude Liidu Soome-poliitikat, Soome valitsust presidendist parteideni ja palju muud, tuues Soome saatusest huvitatud lugejalle palju uusi andmeid.

Müügil Vaba Eestlase talituses

ILMUS

EINAR SANDEN'I

„SÜDA JA KIVID"

Romaan

„Ehkki teos on otsene järg 1979 a. ilmunud „Loojangul lahkumine Tallinnast", on „Süda ja kivid" loetav ka iseseisva romaanina. Autor jätkab siin Karl Säre eluteed jälgimist läbi kahe kontinendi kuni lõpplahenduseni ühes linnakeses Põhja-Devonis, Suurbritannias."

Saadaval VABA EESTLASE talitusest

Hind $19.50 + saatekulu 70 c

Prof. FELIX OINAS

„KALEVIPOEG KÜTKES
ja muid esseid eesti rahvaluulest, mütoloogiast ja kirjandusest"

Saadaval VABA EESTLASE tallituses

Hind $13.— + saatekulu $1.—

1944. AASTA

„Vaba Eestlane" avaldab dokumendina järgneva Eestis koostatud ja käestkätte liikuva eestipoolse katse 1944. a. sündmuste kirjeldamiseks.

17.

12. sept. algas suurpealetung Väike-Emajõel. Sihiks oli seatud Valga vallutamine ning Lõuna-Eesti äralõikamine Riia grupeeringust. Sakslased panid visalt vastu ning ühe päevaga sai mõnest ründavast vene diviisist rood. Vihaselt võitlesid ka OK üksused. Siiski saavutasid venelased mitu sügavat sissemurdu. Schörner saatis Hitlerile järjekordse (kolmanda) palve Eesti mahajätmiseks. Pingelise telefonikõne peale andis Hitler taandumisloa — algas Operatsioon Aster, mis oli Saksa väejuhatuse poolt välja töötatud juba mõnda aega tagasi. Plaan nägi ette vägede järkjärgulise taandumise Eestist Pärnu ja Viljandi kaudu, et asuda Riia kaitsele. Tallinna kaitsmist polnud ette nähtud. Taandumist pidid katma eestlastest koosnevad üksused, kelle saatus plaani koostajaid ei tundunud eriti huvitavat. Eestlastele kavatsetavast taandumisest ei teatatud, nad jäeti täiesti saatuse hooleks. Väeosadele antud instruktsioonidest tundub nagu oleks sakslased soovinud end rohkem kaitsta eestlaste kui venelaste eest. Raskerelvade, laskemoonavarude ja parema relvastuse andmine eestlaste kontrolli alla oli kategooriliselt keelatud.

Näib, et sakslased ei suutnud eestlaste taotlustest üldse midagi taibata, nad umbusaldasid oma suurrahvalikus kõrkuses eestlasi ning tegid nende organiseerumisele kõikvõimalikke takistusi. „Nad nagu tahaksid, et punased tulevad. Nemad ise ei tee mitte midagi ja ei lase teistel kah teha." Sakslased pidasid eestlasi Vene varjatud liitlasteks, neile jäi arusaamatuks, kuidas võib keegi võidelda kommunistide vastu sakslaste ridadesse kuulumata. Mingi iseseisvusliikumine oli neile lihtsalt arusaamatu ning näis naljana. Sakslaste jaoks kolmandat teed tollal veel ei eksisteerinud. Sellega on seletatavad ka sakslaste leerist pärinevad teated eestlaste ülejooksmisest venelaste poole, millest vene allikates näiteks kuskil ei räägita. Ka pole vene armee staabis sõjavangide osakonnas teeninud isik kogu sõja vältel ühtegi eestlasest ülejooksikut näinud. Seda rõhutavad ka Eestis sõdinute mälestused (kindral Grasser). Sakslaste suhtumist eestlastesse näitavad kujukalt vangilangenud sõdurite kirjad kodumaale. „Sa küsid, kes on eestlased? Vastan ühe meie ohvitseri sõnadega: sead!"; „Eesti rahva valdav enamik põlgab sakslasi. Seda näeb eestlaste näoilmest, kogu nende olemusest."; „Kaitsku eestlased end ise, meil neid enam vaja ei ole." Sakslased olid eestlaste saatuse suhtes ükskõiksed, neid huvitas ainult oma naha päästmine.

„Tallinna operatsiooni" alguseks 17. septembril oli Emajõe äärde koondatud aukartustäratav jõud vene poolel, mis Emajõe liini kaitsvate üksuste suhtes omas masendavat ülekaalu: elavjõus 4,8 x, tankides 12,3 x, automaatrelvades 11,1 x, miinipildujates 18,6 x ning kahurites 4,8 x. Pealetungilõikudes oli tegelikult olemas ligi kümnekordne ülekaal (korpus pataljoni või rügemendi vastu). Vene vägedele anti rohkesti laskemoona, saksa pool seevastu ei tohtinud terve esimese rünnakupäeva jooksul vastase peale raisata rohkem kui 200 lasku. Ka õhus oli venelaste ülekaal absoluutne.

Pealöögi pidid andma 30. (läbimurde-) LK ja 8. (Eesti) LK. ELK kujutas endast täielikult komplekteeritud, suurepäraselt väljaõpetatud ning varustatud üksust, kokku ca 27 000 meest. Korpuse tuumiku moodustasid 1941. a. Eestist sundmobilisatsiooniga kokkutoodud Territoriaalkorpuse mehed. 1941—42 hoiti neid eestlasi Uuralites praktiliselt vangidega võrdses staatuses. Mehi piinasid nälg ja haigused, paljud surid. 1942. a. alustati Eesti Laskurkorpuse formeerimisega, mille etteotsa määrati Venemaa-eestlane Lembit Pärn. 1942. a. lõpus viidi korpus Velikie Luki juures rindele, kus algas kohe massiline ülejooksmine. Sakslaste suurimaks hämmastuseks jooksis üks pataljon isegi üle sissepiiratud garnisoni juurde; nn. välisrindel läks üle terve rügement, kellest enamus hiljem vabatahtlikena Saksa armeesse astus. Tulekatteta lahingusse saadetud eestlaste üksustest langesid paljud ka tõhusa saksa tõketule ohvriks. Kokku kaotas korpus ca 60% oma koosseisust (neist üle 20% „teadmata kadunutena") ning viidi tagalasse.

Ka pärast täiendamist ja põhjalikku ideoloogilist töötlemist (rõhutati eestlaste saksavaenulikkust, räägiti võimatuid hirmu- ja õuduselugusid sakslaste vägivallategudest Eestis jne.) ei julgetud korpust enam otsustavates lõikudes lahingusse saata; lahingutes osalesid vaid ELK tanki- ja suurtüksused. Rindele saadeti korpus alles võitluste lõppjärgus, mil ülejooksmisel enam mingit mõtet polnud.

ELK koosseisus oli nüüd eestlasi 80%, enne sõja Eestis elanuid aga ca 60%. Teised olid juba 20 aastat vene propaganda mõjusfääris elanud „jeestlased". ELK-d ei saa võtta ühtse väeosana, temas esines mitmeid üksteisest üsna erinevaid suundi. Ideekindlama osa moodustasid loomulikult parteilased ning jeestlased-venelased, kellest teatav osa ilmselt uskus müüti „Pühast Isamaasõjast fashistlike röövvallutajate vastu". Paljud korpuslased ei sallinud aga ei sakslasi ega venelasi, teatava osa hulgas liikusid isegi iseseisvuse taastamise ideed. Nende ideaalid peegelduvad ka nende marsilauluks võetud „Eesti Leegioni marsis", kus ainult sõna „Leegion" oli asendatud korpuse nimega. Ka on teada juhtumeid, kus korpuslased taanduvatele eesti üksustele rinde avasid ning nad läbi lasid.

Korpusele annab tabava hinnangu üks soomepoistest: „Seda on jõle mõtelda — jälle eestlased eestlaste vastu, nagu öeldakse. Ja pünastel jälle hea lõuata: Kodusõda! Kodanlus fashistide sabas rahva vastu! Kurat! — Aga tead mis? See on Vene-Saksa sõda, muud midagi. Ja meie oleme kahe vahel ja kahel pool. Ja nimelt meie porukas praegu sakslaste poolel, selle vastu ei saa. Vaat kus „uue kodumaa toojad"! Aga terve selle asja mõte on ikkagi, et sakslased saavad kunagi peksa ja siis teeme meie ise. Kas need korpuslased teisel pool ka usuvad, et vanka saab lõpuks peksa? Kas loodavad? Kui nii, siis oleme vennad ja see on vennatapmine, mis nüüd soomepoiste ja Laskurkorpuse vahel aset leiab. Kui nad aga ei usu ega looda, et Punaarmee saab peksa, on meie vahel suur vahe. Hästi suur vahe. Meie sõdime Eesti, nemad emakese Venemaa eest — selles suures sõjas, mis käib Saksa ja Vene vahel."

Korpuses saavutasid võidu siiski viimati mainitud tendentsid. Ta täitis korralikult kõik talle asetatud ülesanded ning purustas mitmes lahingus suguvendade sinimust-valge eest võitlevaid üksusi suurima halastamatusega. ELK jäi Vene teenistuses seisvaks üksuseks, iseseisvusliikumisele polnud temast mingit kasu, vaid hoopis korvamatut kahju. Siiski päästis ELK osalemine Eesti hõivamises mõnikord ka vene sõdurite vägivallategudest. Näiteks takistasid eesti korpuslased venelaste „arveteõiendamist" Porkunis asunud eestlastest haavatute kallal.

Punaarmee suurpealetung Emajõele algas 17. septembri varahommikul. Pealöök anti kahe korpuse jõududega Luunja-Kavastu piirkonnas, kus asusid kaitsel saksa 94. rügement, pioneerpataljoni ja 1. piirikaitserügemendi üksused. Lisalöök anti Tartu ülejõelt Venti grupi pihta.

(Järgneb)

Otsime

LAPSEHOIDJAT

meie kodus või teie juures.
Dufferin & Steeles
Hel. 669-5930

EKN hiljutisel tuluõhtul joonistas kunstnik Ants Vomm soovijaile karikatuure. Pildil on Ants jõudnud köögi poolele, joonistades seal, vasakult A. Vomm, Marta Kivinuk, Selma Hõbe ja Nelly Igav.
Foto: Vaba Eestlane

MAJAOMANIKUD

Hoidke hing kinni ja lugege seda

Kui korsten on katkine, siis teie majal võib-olla on samasugune tunne, kui teil just praegu. Sellepärast et küttesüsteem võtab hapnikku ja laseb välja süsihappegaasi. Just nagu teie.

Aga kui ahi ei saa küllaldaselt hapnikku või kui süsihappegaas ei saa välja, siis teie maja ei saa „hingata". Võib tekkida vingugaas ja see on teile ja teie perekonnale ohtlik.

Puhas ja klaar korsten on vajalik, et ahi korralikult tõmbaks. Siinjuures mõned hoiatusmärgid korstna vigadest:

- ☐ lahtine müürisegu ja telliskivid
- ☐ valge pulber või vee plekid korstnal ülevalpool katust
- ☐ veeplekid korstna puhastusluugil

VÕIB-OLLA VAJATE KORSTNALE VOODRIT, ET ÄRA HOIDA MÜÜRI MURENEMIST.

Teie kindluseks ja südamerahuks laske kvalifitseeritud kontraktoril oma küttesüsteemi ja korstnat inspekteerida ja puhastada igal aastal. Teie ise ja teie maja mõlemad hingate kergendustundega.

Ministry of Consumer and Commercial Relations
Ontario
Robert Elgie M.D., Minister
William Davis, Premier

ADVOKAADID

ENN ALLAN KUUSKNE
ADVOKAAT — NOTAR
1 First Canadian Place, Ste. 3450
Tel. kontoris 363-0073
kodus 360-8776
IGAL ALAL

ADO PARK, Q.C.
HETHERINGTON, FALLIS & PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Õhtuti 447-2017 või 929-3425

TÕNU TOOME B.A.Sc., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Yorkdale Place, 1 Yorkdale Road, Suite 207
Toronto, Ont. M6A 3A1
Telefon 789-7579
kodus 762-2367

JOHN E. SOOSAAR C. A.
Chartered Accountant
181 University Ave., Ste. 1802
Toronto, Ont. M5H 3M7
Tel. 864-0099

VABA EESTLANE
TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—3-ni
Toimetaja H. Oja kodune tel. 481-5316
Telefonid: toimetus 444-4823
talitus 444-4832
KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.
üks toll ühel veerul:
kuulutuste küljel $4.75
tekstis ..... $5.—
esiküljel $5.50
Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni emasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.
tel. 444-4832
Väljaspool tööaega:
Leida Marley 223-0080
Postiaadress:
9 Parravano Ct.
Willowdale, Ont. M2R 3S8

Toimetusele saadetud kirjandus

USK JA ELU nr. 2 (41) — 1983. Eesti Apostlik-Õigeusu kiriku väljaandes on avaldatud: „Püha Vaimu päevaks", Raissa Kõvamees „Võidupüha hommik", A. Kivi „Mälestusi Reomäe kogudusest", „Viimse veretilgani?" (juhtkiri), „Õigeusu kalendrist september-oktoober 1983", I. Herman „Iseseisvad õigeusulised töötajad", „Rändur märkmeid", J. Rõbakov-Randvere „Kahtlus", „Ole rõõmus neitsilik Mõrsja!", L. Trett „Märkmeid apokrüüfidest", V. Velleso „Teekond läbi surma", „Haruldane teos ilmumas". Koguduste uudiseid Austraaliast, Göteborgist, juubeleid ja toetajate nimekiri.

BALTIMORE EESTI ORGANISATSIOONIDE BÜLLETAÄN nr. 182 — 1983. Sisus: katke Alf Kubbo teosest „Tsaari kullist kolme leopardini", G. O. Randvee „Eesti kool kutsub", „Suvine jumalateenistus", „Murphy seaduseid", T. E. Eesti nädalalõpp 1983", „Suvised eesti raadiosaated", A. J. L. „Hilja Leinjärve ei ole enam", H. Sarapik „EELK Markuse koguduse suvisest tegevusest", „Lehekülg noortele", J. P. „Eesti näitus rahvusvahelisel päeval Baltimores", „XII Eesti Päevad Austraalias", M. L. „Baltimores algas tegevus", lühiteateid ja informatsiooni eelseisvaist sündmusist.

SÕNUMID 1, Talvekuu 1983. Eesti gaidide ja skautide maailmalaager Eesti Lipp informatsioonileht juhtidele. Sisus: Eesti gaidide ja skautide maailmalaager Kanadas, Maailmalaagri Eesti Lipp juhtkond, osakonnad, tähtsad aadressid ja telefonid, maailmalaagri jaotus, näitus, ESTO-84 ja „Sooviks, et Kotkajärve saaks kunagi valmis".

Töötava rahva puhkusemured

Töötav rahvas vajavat puhkust ilma igasuguse mureta. Kontrollimaks kas Eestis on kõik puhkekodud puhkajate vastuvõtuks korras tehti ringreis Eesti enamkasutatavaisse puhkepaikadesse.

Leiti, et Pirita rand oli korras. Jäi vaid loota, et päikesekuumadel nädalavahetustel organiseeritakse joogipoolise müük ka rannahoonest eemal Merivälja pool. Samuti olid korrastustööd tehtud Harku järve ääres, kus inventari sel aastal enam ei laenutatud, kuigi rannatarvete (lamamistoolid jm.) järele oli suur vajadus.

Pelgurannas käivat viimasel ajal paljud lähedal elavad tallinlased päevitamas. 1. juuniks pidid olema paigal istepingid ja prügitünnid. Kontrolli ajal pingid veel silma ei hakanud. Leiti, et on vaja mõned koormad liiva ja hoolimatute autojuhtide toodud salaki- ning muud koormad äravedada. Unustatud oli, et nii suure hulga puhkajatega rannas peaks tingimata olema käimla.

Vääna rannas polnud puhastustöö kontrolli ajal veel lõppenud. Jäädi lootma, et palavatel lau- ja pühapäevadel leitakse võimalus joogimüügi organiseerimiseks.

Klooga rand oli jätnud meeldiva mulje. Kõik teeninduspaviljonid olid korrastatud. Ainult see, mis asus raudteejaama vastas on ka tänavu, nagu varasematel aegadel, värvimata. Puhkajate toitlustamine hakkavat tänavu paremini laabuma, einelauaruumist tehti suvekohvik. Söökla sai juurde mitmesuguseid köögiseadmeid, sealhulgas ka grillahju. Õllesõpradele tuuakse jook otse tehasest. Lahtise õlle müügiks on kavas kohandada kaljavaadid. Ka personali üle tunti tänavu rõõmu, nimelt tulid 1. septembrini Kloogale praktikale Harkovi Toitlusinstituudi 43 üliõpilast. Neid jätkus kööki, jäätist ja karastusjooke müüma ning mujalegi. Klooga ranna ainuke telefon, mis asub ajalehekioski juures ei töötanud. See vaikivat juba pikemat aega.

Otsused nende puhkekodude paremaks teenimiseks on tehtud igal aastal, aga kaugemale ei jõuta, ikka jääb puudu tervistav-sportlik tegevus puhkajaile. Leiti, et otsuste täitmise üle olevat kontroll liiga nõrk.

Streigimoodus kodumaalgi

Paistu kolhoosis läks sügiskünd aeglaselt, sest mehhanisaatoritel polnud õiget tööisu. Meestelt põhjust uurides selgus, et künnihektar maksab neil rubla ja kaks kopikat. Viis rubla päev. Kes sellise tasu eest kontkõva maad künnab! Hiljuti tõsteti palk suuremaks ja lisati tööle õhutav preemia juurde. Aga vahepeal oli päev läinud lühemaks, maa libedaks ja märjaks. Nii et kodumaalgi on nagu midagi streigitaolist parema palga saamiseks teoksil.

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
"INSURANCE"
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
Halling 762-9190
Litsents nr. E 1044

VAIPADE & MÖÖBLI PUHASTUS
SEINAST-SEINA JA LAHTISED
ERIK LOKBIK — 447-9834

OPTICAL STUDIO Ltd.
R. SCHMID, saksa optik
Suur valik euroopa prilliraame: Zeiss, Rodenstock, Metzler.
Spetsialiseerunud contact lenside alal.
1586 BLOOR ST. W. 1 tänav jääne pool Dundas'e subway'd
Tel. 535-6252

Islami maailm

Leonore Peets, Maroko taeva all. Välis Eesti ja EMP, Stokholm 1983. 256 lk.

Leonora Peets on Marokosse sattunud abikaasast arsti dr. Rudolf Peetsu tõttu, kes 1927. aastal sõitis paariaastasele ravile Marokosse ja seal pidas oma ravile paremaks klimaatiliselt Marrakeshi oaasiasulat.

Paariaastane ravilolek pikenes ja saigi püsivaks elukohaks, kui kodumaa okupeeriti. Ta sai Prantsuse valitsuselt, kelle protektoraadi alla Marrakesh siis kuulus, loa arstina töötamiseks ja arstina pääses ta araablaste kodudesse, kuhu muidu võõramaalasena ja võõrausulisena ei pääsenud. Ka võideti ajajooksul keelelised raskused ja suheldi kohaliku rahvaga, õppides neid tundma ja respekteerima nende kombeid, usku ja ebausku.

Kui mees töötas arstina, siis abikaasal oli pärast ühiskonda vastuvõttu võimalus suhelda araablastega, pääseda nende kodudesse, tutvuda nende eluviisiga ja eriti haaremite olukorraga. Romantilise nimbuse selle abieluvormi ümbert hävitab ta realistlike lugudega, nagu muuski osas, kirjutades naistest araabia maskuliinses välispidises ühiskonnapildis.

Mahukas raamat on valikkogu mälestusi isiklikest elamusist, jutustused aastaist 1930—1939, viimased hoopis hilisemad, mitmesuguseid episoode ja isegi kuuldud lugusid, mida Leonora Peets keskkonnatundjana mõistab usutavalt edasi jutustada.

Autor on kirjeldanud peamiselt naisi, sest 45-e aasta jooksul on ta hakanud maroko naistest lugu pidama ja neid armastama. Kui elatakse üksteise läheduses, muretsetatakse ja loodetakse koos, siis nähakse neid nagu nad tegelikult on. „Samal ajal õpime tundma ka iseennast, kes oleme immutatud üleolekuga ja allume eelarvamustele ning eksimustele", ütles autor.

Selle lugupidamise ja armastuse tõttu kirjeldab ta haareminaisi mõistva soojusega, otse mõnetise kaastundevarjundiga, kui naise elu on eriti raske. Aga autori elu Marokos on olnud ka murdeajaks sealses ühiskonnas ja Maroko läheb vastu moodsamale elulaadile, viies tüdrukud lastena koolidesse ja hiljem töökohtadele. Kuid riigi lõunaosa vastu kõrbemaastikku jääb endiselt vana-ajaliseks.

Autor on oma jutustusi kirjutanud aastate jooksul, õppinud tundma araabiakeelseid mõisteid, nii on ta keel rikas araabiakeelseist sõnadest, mis annavad värvikaile jutustustele koloriidi ja nüansilisuse.

L. Peets avab eesti lugejaile ühe maailma, kuhu enne on sisse vaadanud F. Tuglas, Aino Kallas ja Karl Ast-Rumor, pildikirjas ka Eduard Wiiralt. Ta viib lugeja detailse tähelepanekuvõimega neisse akendeta majadesse, kus ta leiab islamliku ühiskonna selle kommete rikkusega ja peenetundelisusega, mida on etnograafilise hoolikusega jäädvustanud. Mõistes ja sellesse võõrasse maailma tunginuna annab ta lugejale võrratult informeeriva, valgustava, aga samas ka kaasahaarava teose enese nähtust ja kaasaelatust.

Hannes Oja

„VABA EESTLANE" on
vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas —
teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 17. novembril 1983 — Thursday, November 17, 1983

Tres Chic Boutique
TORONTO

Euroopa kasukate modellid
Kodumaine kvaliteet ja stiilid
Teie mõõtude järgi valmistatud karusnahk- ja varrastel kootud esemed — originaalsed
Meie oma moelooja modellid
Müüme ka daamide kleite ja kostüüme — viimased moed
Puhastamine — Ümbertegemine — Külmutusruumis hoidmine
Tasuta kindlustus 1 aastaks, kui ostate kasuka või jaki meilt

Saadaval Soomest imporditud Pentik „SUEDE" mantleid, seelikuid ja jakke.

Lühiajaline kasukate VÄLJAMÜÜK kuni 30% hinnaalandust

70 Yorkville Avenue

926-0717

„Kalevi" lipkonna juhtkogu liikmed nõupidamas. Vasakult laua ümber istuvad Toomas Kald, Robert Paju, Rein Lainevool, Peeter Poolsaar, nskm. Endel Mell, Ilmar Kütt, lipkonna juht nskm. Rein Pajo, nskm. Mati Kontus, nskm. Margus Tae, lipkonna vanem skm. Enn Kiilaspea. Tagapool istuvad nskm. Arvu Oiling ja skm. Jaan Terts.
Foto: nskm. A. Tralla

Jälle kaotusi Afganistani sõdureile

NEW DELHI — Antikommunistlikud partisanid surmasid vähemalt 310 Afganistani kommunistliku valitsuse sõdurit möödunud nädalal rakettide rünnakuga Afganistani suuruselt teise linna südamikus. Ühes teises Lääne diplomaatlikust allikast kuuldud teates öeldakse, et üks N. Liidu kindral ja kümme teist inimest said surma, kui afgaanide partisanid lasid alla nende helikopteri ühe provintsipealinna lähedal Afganistani kirdeosas.

Kalevi lipkonna aktsioon „Vihmavari" läheb käiku

Lipkond alustab varustuse uuendamisega

Üle kolmekümne aasta on tegutsenud Torontos „KALEV" skautlipkond ning selle aja vältel on lipkonna ridadest läbi käinud mitmed sajad eesti noored. Kõik on saanud skautlikku kasvatust ja treeningut, mis neile eelolevatel aastatel kasuks on olnud, ning paljud nendest on nüüd aktiivsed juhid ja eestvedajad eesti ühiskonnas, nii Torontos kui ka mujal.

Nende aastate jooksul on Kalevi lipkond korraldanud lugematul arvul laagreid, matku, retki ja mitmesugust muud välistegevust. Laagri varustust, mis on kõigeks selleks vajalik, on muretsetud, parandatud, paigatud ja uuendatud vajaduse korral oma jõu kohaselt.

Nüüd on aga kujunenud olukord, kus suur osa varustust ei ole enam kõlbulik korralikuks välistegevuseks, olles olnud kasutusel mõnel juhul juba ligemale 20 aastat.

Mureks on see et näpud on kassa põhjas, ja varustuse uuendamine läheb maksma minimaalselt $4,500.

Maailmalaager „Eesti Lipp" toimub juba seitsme kuu pärast, kuhu on oodata arvukas Kalevi lipkonna osavõtt, nii poiste kui ka juhtide ja korraldajate näol. Sellepärast pöördub Kalevi lipkond esmakordselt oma 30-aastase tegevuse vältel avalikult eesti ühiskonna poole paludes majanduslikku abi oma varustuse uuendamiseks.

Aktsiooni nimeks on „Vihmavari" ja nagu ülal nimetatud, on sihiks koguda vähemalt 4.500 dollarit.

Lõviosa läheb telkide ostuks, mis on tellitud eesti ettevõttelt.

Majandamisele kaasaaitamiseks on sooviavaldus sisse antud ka Wintario toetuse saamiseks, kuid selle õnnestumine on ebakindel.

Eesti Sihtkapital Kanadas kaudu avaneb võimalus annetatud summad tulumaksust maha arvata „charitable donations" näol, millist võimalust saab juba kasutada 1983. aasta tulumaksu arvestamisel kui annetus tehakse enne aasta lõppu. Tol juhul tuleb teha annetus „National Estonian Foundation of Canada" nimele ja saata Kalevi lipkonnale aadressil: nskm Rein Pajo, 20 Learmont Dr., Weston, Ont. M9R 2E7; (tel. 249-3677). Annetajale saadetakse kviitung millega tulumaksust saab maha arvestada. Kui annetuse tulumaksust mahaarvestamine ei ole oluline, siis palume toetus saata „Toronto Kalev'i" nimele samal aadressil.

Loodame, et aktsioon „Vihmavari" leiab sooja vastuvõttu eesti ühiskonnas,

kuna need kellede nimel abi palutakse on meie noored.

Nemad on, kes saavad edasi skautlikku kasvatust ja treeningut, ning kelledest sirguvad tulevased juhid ja eestvedajad eesti ühiskonnas.

Peame olema — alati valmis!

HEATING, AIR CONDITIONING & HEAT PUMP

☆ Uued ja parandamine ★ ÕLI ja GAASIAHJUDE vahetamine ☆ Korstnate voodrid (chimney lining) ☆ Veetorude parandamine. ★ Ahjude puhastamine.

ROLAND KULLIK — Tel. (416) 275-1280

CANADIAN FISH and FOODS LTD.
Manufacturers - Distributors - Importers - Exporters of Seafood, Herrings, and Food Products

3521 Bathurst St., Toronto, Ont. Canada M6A 2C7
(416) 781-6453

Canada's Best Prices
First Come First Served

Sliced Pacific Smoked SALMON $1.95 56 g pkg. each

B.C. Pacific Smoked SALMON sides $4.99 lb. reg. $9.99

B.C. Pre-sliced Ready to Serve Party Smoked SALMON $7.95 lb. on a gold tray reg. $14.00

B.C. Pacific Smoked SALMON $3.99 lb. reg. $5.99

Available at these prestigious stores

North Kensington Market 636 Sheppard W.
North Kensington Market 336 Wilson (Bagel World)
North Kensington Market 3521 Bathurst
North Kensington Market 300 John, Thornhill

This best tasting salmon has no artificial colouring and is completely natural.

SPECIALISTS IN SMOKED SALMON

TÖÖSTUSE ÄRI AVATUD OSTJAILE

MEIE SPETSIALITEEDIKS ON SUITSUKALA:
euroopamaitselised suitsulõhed, -angerjad ja -heeringad.

Hulgimüügihindadega ka saadaval:
külmutatud kala ja „seafood", heeringasalat, bismark-heeringas, roll-mops, soolaheeringas ja liha.

Ostke kohapeal või tellige koju. TASUTA KOJUTOOMINE kui tellite korraga üle $100 väärtuses.

NORTHRAND FOODS LTD.
10144 Weston Rd. Woodbridge, Ont. L4L 4J7
Tel. 832-2234

Uus teoloogia Rootsis:

„Jumal armastab rikkaid, kurat vaeseid, haigeid"

Uppsalas tegutseb teoloogiline rühmitus „edukusteoloogia" nimetuse all. Rühmituse ideid suurtes joontes kokku võttes jutlustatakse, et kui inimesel on rikkust ja edu, armastab teda Jumal. Kui aga ollakse vaene ja haige, on tegemist kuradi rünnakutega.

Edukuseteoloogia on tekitanud kiriklikes ringkondades ägedaid vaidlusi, umbusku ja koguni lõhestumist. Seda nii riigikirikus kui ka vabakirikutes. Kantslitest on väljastatud hoiatusi ja näiteks nelipühilaste häälekandja „Dagen" keeldub avaldamast edukusteoloogia kuulutusi.

Liikumise üks peamisi juhte on 33-aastane Ulf Ekman, riigikiriku vaimulikuks õnnistatud teoloog Uppsalast.

Alles hiljuti õnnistati sisse tema kogudus ja piiblikool „Livets Skola", mis oma ligemale 200 õpilasega on Skandinaavia suurim.

Kursus on ühe-aastane ja maksab 5 700 Rootsi krooni — lisandub majutus Uppsalas ja toitlustamine.

Ulf Ekman märgib, et liikumine asetab traditsioonilise luterliku teoloogia küsimärgi alla, samuti tavaks kujunenud kuulutuse näiteks nelipühilaste kogudustes. Sellepärast ongi umbusaldus edukusteoloogia vastu suur — kuid tegelikult oleneb see üldisest teadmatusest ja kartusest, ütleb Ekman.

Nelipühilane ja kirjanik Alf Lindberg Mariannelundist on uurinud edukusteoloogia põhimõtteid lähemalt ja ta nendib,

et tegemist on tasakaalu kaotanud teoloogiaga, mis on ette nähtud vaid tugevatele.

Seega on selline õpetus hoobiks näkku kõikidele nendele, kes on elus vähem edukad. Edukusteoloogia rõhutab õndsust kannatuste arvel, inimest Jumala arvel.

Mida ütleb Ulf Ekman ise piiblis kirjeldatud kannatuste kohta, inimeste kohta, kes piinlevad tänapäeval, inimeste kohta, kes istuvad ratastoolides, on pimedad ja vigased?

— Kuradi rünnakud ja atakid. Jüngrite kannatused olenesid peamiselt ümbruskonna jälitusest, füüsilisi haigusi neil ei olnud.

Kuid tal on sellest hoolimata kaunis raske seletada, miks teatud inimesi tabavad rasked haigused rohkem kui teisi.

— Aga ma tean, et kui inimesed satuvad kuuldekaugusse jutlusele, usk nimelt tuleb jutlusest, suurenevad nende võimalused terveneda ja vabaneda. Seepärast ei karda me ka oma teenistustele kaasa võtta ratastoolides istuvaid inimesi.

Ulf Ekman toonitab, et luteri kirik on liiga palju rõhutanud

pattude andestamist, kannatust, pisaraid ja seda, mis meid eventuaalselt ootab taevas.

Meie aga ütleme, et Jumal on huvitatud inimesest tervikuna, siin ja praegu. (EPL/IS).

Üksik leskmees soovib

TUTVUST

naishingega, kes on üksindusest tüdinenud. Esiteks hea tutvus ja sobivuse korral abielu. Vanus 60—70. Kirjad selle lehe talitusele märgusõna all „Üksik".

Süüria presidendi pimesoolepõletik vältis kokkusaamise

DAMASKUS — Süüria president Hafez Assad pidi kohtuma läbirääkimisteks Liibanoni presidendi Amin Gemayeliga, kuid äge pimesoolepõletik tuli vahele ja sundis läbirääkimised edasi lükkama. Ette oli nähtud võõraste vägede Liibanonist välja viimine. Kohtumine olnuks esimene pärast 13-kuulist vaheaega.

PAKID EESTISSE

Saatke oma järgmine pakk odavamini ja kiiremini kui varem

VÕRRELGE HINDU:

Laevateel		Õhupostiga
kuni 5 kg	$19.00	$42.00
kuni 10 kg	$34.00	$72.00

Tolli võib tasuda Kanadas või Nõukogude Liidus

SAVE-O-WAY PARCEL SERVICE LTD.

TORONTO
337 Roncesvalles Ave.
Tel. 532-3042
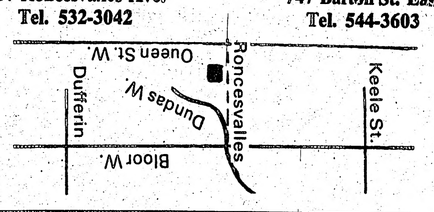
HAMILTON
747 Barton St. East
Tel. 544-3603